Pedagogisch beleidsplan KDV

Inhoud

Pedagogisch beleidsplan KDV 1

Hoofdstuk 1 Missie en Visie van de organisatie 4

1.1 Visie 4

1.2 De vijf talen van liefde van kinderen 5

1.3 Rust, Ruimte, Regelmaat en Respect 6

Hoofdstuk 2 Verantwoorde opvang 6

$ 2.1 . Op een sensitieve en responsieve manier met kinderen omgaan, het tonen van respect voor de autonomie van kinderen, het stellen van grenzen en het bieden van structuur voor het gedrag van kinderen, zodat kinderen zich emotioneel veilig en geborgen voelen 7

2.1.1 Het bieden van emotionele veiligheid 7

2.1.2 Vertrouwde relaties en groepssfeer 7

2.1.3 Sensitieve responsiviteit 7

2.1.4 Structuur en leefomgeving 8

2.1.5 Voorspelbaarheid 8

2.1.6 Vast dagritme 8

2.1.7 Autonomie en participatie 8

2.2 Kinderen worden spelenderwijs uitgedaagd in de ontwikkeling van hun motorische vaardigheden, cognitieve vaardigheden, taalvaardigheden en creatieve vaardigheden, teneinde kinderen in staat te stellen steeds zelfstandiger te functioneren in een veranderde omgeving 8

2.2.1 Spelend leren 9

2.2.2 Kijken en imiteren 9

2.2.3 Meehelpen en meedoen 9

2.2.4 Woorden geven aan ervaringen 9

2.2.5 Ontwikkelen van de persoonlijke competente 9

2.2.6 De persoonlijke competenties zijn: 9

2.2.7 Seksuele ontwikkeling 11

2.2.8 Christelijk identiteit 12

2.2.9 Kinderen met beperkingen 12

2.3 Kinderen worden begeleid in hun interactie, waarbij hen spelenderwijs sociale kennis en vaardigheden worden bijgebracht, teneinde kinderen in staat te stellen steeds zelfstandiger relaties met anderen op te bouwen en te onderhouden 12

2.3.1 Steunen en stimuleren 12

2.3.2 Voorwaarden scheppen 13

2.3.3 Groep 13

2.3.4 Aansluiten bij het spontane leren en spelen 13

2.3.5 Kansen grijpen en creëren 13

$ 2.4 Kinderen worden gestimuleerd om op een open manier kennis te maken met de algemeen aanvaarde waarden en normen in de samenleving met het oog op de respectvolle omgang met anderen in een actieve participatie in de maatschappij 14

2.4.1 Communicatie 14
2.4.2 Kort samengevat 16
Hoofdstuk 3 Mentorschap 16
Hoofdstuk 4 Het structureel volgen van de ontwikkeling van kinderen 16
4.1 Observatiesysteem KIJK 16
4.2 Observeren en doorverwijzen naar externe instanties 17
4.3 Ondersteuning 17
4.4 De overdracht naar basisonderwijs 17
4.5 De overdracht naar BSO 18
4.6 Contactmomenten met ouders 18
Hoofdstuk 5 VE Uk en Puk 2.0 18
5.1 Inleiding VE 20
5.2 Visie VE 20
5.3 Opbrengstgericht werken 20
5.4 Speelleeromgeving 21
5.5 Gezinsportfolio 22
5.6 Ouderbetrokkenheid 22
5.7 Plan van aanpak 23
5.8 Opbrengstgericht werken en kijk 23
5.9 Doorgaande lijn 24
5.10 Pedagogische houding 25
5.11 Evaluatie 26
5.12 VE coach 26
Hoofdstuk 6 Wennen 26
6.1 Wenprocedure bij nieuw kindje 26
6.2 Wenprocedure bij doorstroom 26
Hoofdstuk 7 Ruildagen en extra dagen 26
Hoofdstuk 8 Informatie over de groepen 26
8.1 Vertrouwde, vaste pedagogisch professionals, invalkrachten 27
8.2 Dagritme en groepssamenstelling 27
8.2.1 Dagritme 27
8.2.2 Voeding 28
8.2.3 Groepssamenstelling 28
8.3 Samenvoegen van groepen 29
8.4 Verlaten van de stamgroep 29
8.5 Spel 30
8.6 Buiten 30
Hoofdstuk 9 Stagiaires en vrijwilligers 30
9.1 De taken van stagiaires/vrijwilligers en de wijze van begeleiding 31
9.2 Afspraken met betrekking tot omgang, verantwoordelijkheden en betrokkenheid 31
9.3 Verwachtingen en taken van een stagiaire: 32

Hoofdstuk 1 Missie en Visie van de organisatie

1.1 Visie

‘Help je kinderen hun beste leven te leiden. Wij helpen je!’

Wij zijn een Christelijk kinderdagverblijf dat geloofd dat elk kind uniek gemaakt is
en wij verlangen ernaar ze hierin te zien groeien en bloeien.

Dit doen wij door een omgeving te creëren van liefde, vrede en vreugde, ze verantwoordelijkheid krijgen, waar ze worden betrokken in het maken van beslissingen en waar ze de vaardigheden ontwikkelen om een mooier en groter leven te gaan leiden.

1. TEAM

Waardes als bedrijf
1. Mensen zijn belangrijk
2. We maken dingen beter
3. We zijn een team
4. We doen ons werk met ‘liefde, vrede en vreugde’
   (Galaten5:22)

Doel
We creëren een omgeving van; liefde, vrede en vreugde. Waar kinderen & pedagogisch professionals groeien en bloeien.

2. PEDAGOGISCH PROFESSIONAL

Waardes pedagogisch professional
1. We betrekken en spelen met de kinderen
2. We geven tijd en aandacht aan de kinderen

Professionaliteit
- 4 Basis competenties
- 5 talen van de liefde

- Checklist kunnen;

Dagritme, 5 talen van de liefde, Schoonmaken, Kijk!, App Kids Konnect, Liedjes, Bijbelverhalen, UK & PUK (VE), Meldcode, 4 Competenties Kinderopvang, Protocollen en beleid en GGD.

3. KIND

Wij helpen kinderen om een mooier en groter leven te leiden. ‘High-Achievers’ volwassen die meer bereiken dan andere mensen hebben als kind de volgende ding- en in hun opvoeding over- eenkomstig. Wij willen ze dezelfde dingen meegeven;

1. Ze hebben iemand die ze aanmoedigt.
2. Ze krijgen verantwoordelijkheid.
3. En ze worden betrokken in het maken van beslissingen.

Daarnaast biedt kindercentrum de Ark voor en vroegschoolse educatie aan, zodat alle kinderen met een goede start kunnen beginnen op de basisschool. Dit vinden wij erg belangrijk en ons team is erg betrokken en gemotiveerd om hier met de kinderen mee aan de gang te gaan. Er is een grote betrokkenheid tussen pedagogisch professional – kind- ouder.

1.2 De vijf talen van liefde van kinderen

Liefde is onvoorwaardelijk. Onvoorwaardelijke liefde accepteert kinderen om wie ze zijn en niet om hoe ze zich gedragen en wat ze doen. Pedagogisch professionals vinden het belangrijk dat de kinderen op een liefdevolle manier worden bevestigd en gestimuleerd, maar ook dat ze discipline aangeleerd krijgen. Dit functioneert het beste wanneer zij zich veilig en geaccepteerd voelen. Elk kind heeft een primaire taal om liefde te uiten en te ontvangen. Daarnaast heeft elk kind vier andere secundaire liefdestalen.

Wij baseren onze visie onder andere op de theorie van Gary Chapman en Ross Champbell, beschreven in hun boek 'De vijf talen van de liefde van een kind'. Dit boek is binnen de Psychologie en Christelijke wereld internationaal bekend en gerespecteerd. Oorspronkelijk uitgegeven door Northfield Publishing in Chicago en in Nederland uitgegeven door Medema (ISBN 90-6353-287-3)

<u>1) Lichamelijke aanraking</u>
Lichamelijk contact is de taal die eenvoudig gegeven kan worden. De taal van het aanraken beperkt zich niet tot knuffelen, maar omvat ook aanraking zoals een schouderklopje, een aai over hun bol of een high-five. Als de kinderen naar buiten gaan, lopen ze twee aan twee en houden elkaars hand vast.

<u>2) Positieve woorden</u>
In het communiceren van liefde zijn woorden bijzonder krachtig. Tedere en liefdevolle woorden, bevestigende en bemoedigende woorden, woorden die op een positieve manier leidinggeven.
Die woorden zeggen allemaal: 'Ik geef om je, je bent belangrijk'
Deze woorden zijn als een zachte, warme regen voor de ziel; zij voeden de innerlijke zekerheid en het gevoel van de eigenwaarde van de kinderen. Een kind plukt zijn leven lang vruchten van de positieve woorden van ouders en verzorgers. Pedagogisch professionals creëren met positieve woorden een atmosfeer waarin kinderen niet alleen hun talenten en mogelijkheden ontdekken, maar ze ook ontwikkelen en leren gebruiken.

<u>3) Tijd en aandacht</u>
Tijd en aandacht betekent dat er onverdeeld en gericht aandacht wordt gegeven.
Sommige kinderen hebben extra behoefte aan die onverdeelde aandacht. Bij het tijd en aandacht geven is het belangrijk af te dalen naar het niveau van de geestelijke/emotionele ontwikkeling van het kind. Bijvoorbeeld als een kind begint te kruipen, wordt er bij hen op de vloer gezeten. Tijd en aandacht geven hoort gepaard te gaan met positief oogcontact.
Dit oogcontact behoort plezierig en liefdevol te zijn. Pedagogisch professionals luisteren aandachtig naar de woorden en verhalen van kinderen en nemen hen serieus.

<u>4) Cadeautjes</u>
Het geven en ontvangen van cadeautjes is voor sommige kinderen een krachtige uiting van liefde. Het maken van een tekening is dan ook een uiting van liefde die de kinderen hebben tegenover hun ouders/pedagogisch professional. Wat positieve woorden zijn voor sommige kinderen is een klein

cadeautje voor andere kinderen. Pedagogisch professionals belonen positief gedrag bijvoorbeeld met een sticker, die sticker kunnen ze de hele dag trots op hun hand of voorhoofd dragen.

5) Helpen
Kinderen die de taal van 'helpen' hebben zijn gelukkig als ze mogen meehelpen. Ze helpen hun ouders graag met van alles en nog wat. Op de Ark geven pedagogisch professionals de kinderen met deze taal kleine taakjes om te helpen. De kinderen mogen o.a. helpen met tafeldekken of de vaat in of uitruimen.

Kortom; spelenderwijs leren de kinderen alle vijf de talen kennen.

1.3 Rust, Ruimte, Regelmaat en Respect
Naast 'De vijf talen van de liefde van kinderen' vindt kindercentrum de Ark de vier R's belangrijk, namelijk: Rust, Ruimte, Regelmaat en Respect

Rust
Kinderen moeten voldoende rust krijgen. Door een gezonde afwisseling van slapen en wakker zijn, maar ook door middel van een rustige, niet overprikkelende omgeving. Kortom, een wereld waarin een kind de opgedane indrukken aankan.

Ruimte (ontwikkeling)
Kinderen moeten voldoende ruimte krijgen om zich, op hun eigen manier en tempo, te kunnen ontwikkelen. Hiervoor bieden pedagogisch professionals de kinderen ruimte, zodat zij zichzelf kunnen ontwikkelen.

Regelmaat
Kinderen hebben regelmaat nodig, ze gedijen bij regelmaat, structuur en consequent zijn.
Voor kinderen is het belangrijk dat de dag min of meer volgens een vast patroon verloopt. Voorspelbaarheid betekent voor kinderen veiligheid en vertrouwdheid. Een veilige en voorspelbare omgeving kan de kinderen dan ook helpen om zichzelf te zijn en goed in hun
vel te zitten.

Respect
Ieder kind is uniek en wordt gerespecteerd, ze hebben een doel en wordt liefdevol behandeld. De enorme diversiteit van kinderen, ouders en medewerkers is kenmerkend voor de Ark.

Hoofdstuk 2 Verantwoorde opvang
Kindercentrum de Ark biedt voor kinderen van 10 weken tot 4 jaar verantwoorde kinderopvang, waaronder wordt verstaan: het in een veilige en gezonde omgeving bieden van emotionele veiligheid aan kinderen, het bevorderen van de persoonlijke en sociale competentie van kinderen en de socialisatie van kinderen door overdracht van algemeen aanvaarde waarden en normen.
In het kader van het bieden van verantwoorde kinderopvang, draagt kindercentrum de Ark er in ieder geval zorg voor dat, rekening houdend met de ontwikkelingsfase waarin kinderen zich bevinden:

a) Op een sensitieve en responsieve manier met kinderen wordt omgegaan, respect voor autonomie van kinderen wordt getoond en grenzen worden gesteld aan en structuur wordt geboden voor het gedrag van kinderen, zodat kinderen zich emotioneel veilig en geborgen kunnen voelen
b) Kinderen spelenderwijs worden uitgedaagd in de ontwikkeling van hun motorische vaardigheden, cognitieve vaardigheden, taalvaardigheden en creatieve vaardigheden,

teneinde kinderen in staat te stellen steeds zelfstandiger te functioneren in een veranderde omgeving

c) Kinderen worden begeleid in hun interactie, waarbij hen spelenderwijs sociale kennis en vaardigheden worden bijgebracht, teneinde kinderen in staat te stellen steeds zelfstandiger relaties met anderen op te bouwen en te onderhouden
d) Kinderen worden gestimuleerd om op een open manier kennis te maken met de algemeen aanvaarde waarden en normen in de samenleving met het oog op de respectvolle omgang met anderen in een actieve participatie in de maatschappij

Vertaalslag verantwoorde kinderopvang naar theorie en praktijk
Hierbij wordt zowel de vertaalslag gemaakt naar de theorie, als naar de praktijk.

$ 2.1 Op een sensitieve en responsieve manier met kinderen omgaan, het tonen van respect voor de autonomie van kinderen, het stellen van grenzen en het bieden van structuur voor het gedrag van kinderen, zodat kinderen zich emotioneel veilig en geborgen voelen.

2.1.1 Het bieden van emotionele veiligheid

Emotionele veiligheid bieden is de basis pedagogische doelstelling voor alle vormen van kinderopvang. Het bieden van emotionele veiligheid is van primair belang en draagt bij aan het welbevinden van een kind. Een kind dat zich veilig voelt, voelt zich goed en heeft de energie om te leren en te ontwikkelen. Pedagogisch professionals zijn verantwoordelijk voor het creëren van de veilige basis, een veilig thuis, waar kinderen zichzelf kunnen zijn en kunnen ontspannen. De emotionele veiligheid wordt door drie aspecten bepaald, namelijk: vertrouwde relaties en groepssfeer, aanwezigheid van bekende leeftijdsgenoten en het inrichten van de omgeving.

2.1.2 Vertrouwde relaties en groepssfeer

Een warme en vertrouwde relatie tussen pedagogisch professional
en kind wil zeggen dat het kind weet dat er goed voor hem of haar wordt gezorgd en hij of zij wordt gerespecteerd. De pedagogisch professional en kinderen kennen elkaar en zijn op elkaar betrokken. Kinderen zijn al vanaf jonge leeftijd in elkaar geïnteresseerd en proberen contact met elkaar te maken. Er ontstaat vertrouwdheid als kinderen elkaar vaker zien, elkaar leren kennen en met elkaar leren spelen. De aanwezigheid van bekende leeftijdsgenootjes draagt bij aan het gevoel van veiligheid. Kindercentrum de Ark werkt met vier horizontale groepen, namelijk twee babygroepen de rupsjes en vlinders: 0-27 maanden en twee peutergroepen de giraffen en pinguïns: 2-4 jaar. Bij de rupsjes mogen maximaal 16 kinderen, bij de vlinders 8 kinderen, bij de giraffen maximaal 14 kinderen en bij de pinguïns maximaal 16 kinderen.
Vriendschappen ontstaan wanneer kinderen het fijn vinden om met elkaar te spelen, ongeveer dezelfde interesses hebben in activiteiten en qua ontwikkelingsniveau niet heel ver uit elkaar liggen. De pedagogisch professional ondersteunt kinderen bij het contact met andere kinderen. De pedagogisch professional kijkt vanaf de zijlijn mee en grijpen in als de kinderen er onderling niet uitkomen. De pedagogisch professionals kennen een grote mate van betrokkenheid bij activiteiten dit leidt tot een hoge interactie.

2.1.3 Sensitieve responsiviteit

Op een passende en helpende manier speelt de pedagogische medewerker in op de behoefte van een kind. Een belangrijke basishouding van een pedagogisch professional is dat zij signalen herkend van kinderen: ‘sensitiviteit’ en daarbij goed weet in te spelen op de behoeften van een kind:

‘responsief gedrag’. Een pedagogisch professional ziet de talenten van een kind en weet hierop in te spelen, door de talenten te stimuleren en motiveren tot een hoger niveau.

2.1.4 Structuur en leefomgeving

Hygiëne speelt binnen kindercentrum de Ark een grote rol, want de omgeving van kinderen moet hygiënisch zijn. Daarnaast moeten kinderen de ruimte krijgen om ‘nieuwe’ dingen te ervaren en te ontdekken. Voorspelbaarheid speelt een grote rol binnen de groep, dit geeft kinderen houvast en zorgen voor een gevoel van veiligheid. Onderdelen die bij voorspelbaarheid passen zijn: vaste routines, duidelijke grenzen, rituelen en regels van de groep.

2.1.5 Voorspelbaarheid

De pedagogisch professional biedt structuur en geeft duidelijk aan wat wel en niet kan en ze begrenst de ruimte. Zo weet een kind bijvoorbeeld: als ik hierbinnen blijf, ben ik veilig, hoef ik nergens op te letten en kan ik opgaan in mijn spel.

2.1.6 Vast dagritme

Kindercentrum de Ark maakt gebruik van een vast dagritme. Een vertrouwd dagritme geeft houvast aan kinderen en aan de pedagogisch professional. Het is de kunst om een goede balans te vinden tussen tegemoetkomen aan individuele behoefte en het dagritme van de groep. Kindercentrum de Ark heeft hier vorm aangegeven door zowel activiteiten op te nemen in het dagritme die met de hele groep gedaan worden en door activiteiten op te nemen in het dagritme die je in een kleine groep doet. Daarnaast verschilt het dagritme ook met de babygroep als de peutergroep. Op de babygroepen proberen we zoveel mogelijk aan te sluiten op het ritme van thuis, hiermee wordt wel gekeken naar de mogelijkheden binnen de groep. Bij de peutergroepen wordt er een strikter dagprogramma gehanteerd omdat de kinderen in staat zijn op zich aan te passen aan het dagritme. Kindercentrum de Ark maakt gebruik van dagritmekaarten, zodat kinderen ook kunnen zien wat er gaat gebeuren. Het dagritme van de Ark bestaat uit een balans tussen rustige en actieve momenten en er is een balans tussen alleen spelen, spelen in kleine groepjes en met de hele groep. Naar buiten gaan proberen wij minimaal twee keer per dag te doen.

2.1.7 Autonomie en participatie

Het ervaren van autonomie is voor elk kind een voorwaarde om te kunnen ontwikkelen. Kinderen hebben autonomie nodig om zichzelf te leren kennen; hun talenten en voorkeuren. Kinderen kunnen geleidelijk steeds meer zelfstandiger opereren en willen dit ook. De pedagogisch professional speelt hierbij een grote rol, want zij moeten de juiste balans zien te vinden tussen beschermen en loslaten (beschermen tegen gevaar, leren omgaan met risico’s en moeilijke situaties en stimuleren en helpen om zelfstandig te opereren).

Dit houdt niet in dat kinderen alles zelf mogen beslissen, integendeel, rekening houden met een ander is ook een belangrijke competentie. Met het samenzijn in een groep oefenen kinderen samen denken, samen beslissen, compromissen sluiten en samen verantwoordelijk zijn. Dit is samen oefenen in participatie. Participatie helpt kinderen zelfstandiger te worden, zonder dat zij de relatie met de omgeving verliezen.

2.2 Kinderen worden spelenderwijs uitgedaagd in de ontwikkeling van hun motorische vaardigheden, cognitieve vaardigheden, taalvaardigheden en creatieve vaardigheden, teneinde kinderen in staat te stellen steeds zelfstandiger te functioneren in een veranderde omgeving

2.2.1 Spelend leren

Spelend leren is de natuurlijke manier van kinderen om te leren en om hun omgeving te verkennen. Door te spelen oefenen de kinderen de sociale, emotionele, cognitieve en morele vaardigheden die ze nodig hebben. Spelvormen die veel voorkomen bij jonge kinderen zijn: bewegingsspel en manipulerend spel (het spel met allerlei materialen en voorwerpen die in de omgeving te vinden zijn), eenvoudig en thematisch rollenspel, fantasiespel, speel- en leerspelletjes, exploratie- en constructiespel.

2.2.2 Kijken en imiteren

Jonge kinderen kunnen helemaal opgaan in kijken. Daarnaast kijken zij ook regelmatig naar het gezicht van de pedagogisch professional, om te kijken wat zij ervan vindt. Dit is een belangrijke manier om van de pedagogisch professional te leren over de omgeving en zichzelf. Op andere momenten doen kinderen na wat ze eerder hebben gezien. Ze leren door te imiteren. Door te imiteren laten ze zien dat elkaars bedoelingen begrijpen.

2.2.3 Meehelpen en meedoen

Kinderen willen graag meehelpen en zelf doen. Ze helpen de pedagogisch professional bij het opruimen, of bij het inruimen of uitruimen van de taal. Of de kinderen helpen elkaar met het pakken van de jas of de schoenen.

2.2.4 Woorden geven aan ervaringen

De pedagogisch professional begeleidt de kinderen bij het ontdekken van hun omgeving met taal. Door met hen te praten leren ze de wereld te benoemen, te begrijpen en leren ze taal. Een kind moet direct een verbinding kunnen maken tussen een woord en een handeling, ervaring of een gevoel.

2.2.5 Ontwikkelen van de persoonlijke competente

Kinderen zijn trots op wat ze kunnen en willen dit laten zien en delen. Verschillen mogen er zijn, want de ontwikkeling verloopt verschillend per kind, zowel qua tempo als inhoud. Sommige zullen nooit wildebrassen worden, terwijl een ander kind misschien met moeite concentratie kan opbrengen om een puzzel te maken aan tafel.

De pedagogisch professional heeft houvast aan kennis over de ontwikkeling van kinderen. Het zien van de persoonlijke talenten van kinderen, zorgt ervoor dat de pedagogisch professional de groei zorgvuldig kan begeleiden.

Betekenisvolle, inhoudelijke en gezamenlijke activiteiten maken het mogelijk dat kinderen zich verder ontwikkelen binnen hun persoonlijke competenties.

2.2.6 De persoonlijke competenties zijn:

Emotionele competentie
Kinderen zijn trots op wat ze kunnen en willen dit laten zien en delen *'Kijk, ik mag er zijn'.*

Het gevoel er te mogen zijn en op anderen te kunnen vertrouwen ontstaat bij kinderen in relatie met anderen:

De pedagogisch professional geeft kinderen vertrouwen en waardering. Dit zie je terug in de praktijk dat kinderen steun zoeken en laten zich troosten.
Kinderen worden zich bewust van zichzelf (identiteit, sekse, leeftijd en persoonlijke kenmerken)
Positieve levenshouding (Dit betekent dat de pedagogisch professional de kinderen positief benadert en laat zien plezier te hebben en te genieten)

Sociale competentie
Sociale competenties ontstaan net als de emotionele competentie veel in relatie met andere mensen. De pedagogisch professional stimuleert en begeleidt kinderen in de verschillende fases die zij binnen de kinderopvang doorlopen; *'Kijk, we doen het samen'.* Kinderen vragen hulp en ontvangen dit van de pedagogisch professional. (Een pedagogisch professional helpt bijvoorbeeld bij het aan- en uitkleden, nadat een kind om hulp heeft gevraagd).
Kinderen leren hulp vragen bij andere kinderen. De pedagogisch professional stimuleert dit door het te benoemen en te oefenen met de kinderen, bij bijvoorbeeld de jas en schoenen aandoen.
Het gevoel hebben om erbij te horen (kinderen worden erbij betrokken door de pedagogisch professional. Zij geven de kinderen complimenten en ieder kind wordt afzonderlijk genoemd in de begroetingskring).
Kinderen leren rekening houden met de gevoelens van anderen en zich daarin te verplaatsen. De pedagogisch professional doet dit door een open en warme relatie aan te gaan met kind, waarin het kind zijn of haar gevoel kan uiten en waar iets mee gedaan wordt.

Motorisch - zintuiglijke competentie
Jonge kinderen hebben een aangeboren drang om dingen zelf te doen. Eerst binnen de relatie met hun ouders/verzorger en in een later stadium zelfstandig; *Kijk ik kan 't zelf, het lukt me*

Kinderen worden competent in grof motorische vaardigheden (kruipen, lopen, rennen, springen en glijden) en fijn motorische vaardigheden (blokjes, papier, verf, puzzels). De pedagogisch professional stimuleert en motiveert de kinderen om te oefenen met bijvoorbeeld springen of kleuren.
Kinderen hebben plezier in het bewegen op muziek en ritmische bewegingen, plezier in zintuiglijke ervaringen (voelen, ruiken, horen, proeven en zien) De pedagogisch professional zorgt voor een breed activiteitenprogramma waar ook wordt ingespeeld op muziek en het oefenen van de zintuigen.

Cognitieve competenties
Jonge kinderen zijn kleine onderzoekers, ze willen hun wereld snappen: hun sociale wereld, gevoelswereld en natuur. Kinderen verruimen hun wereld door het ontdekken van nieuwe dingen: 'Kijk, ik voel, denk en ontdek:

- Kinderen leren emoties te begrijpen en te voelen. De pedagogisch professional speelt hierop in door het benoemen van de emoties.
- Uitbouw van woordenschat.
- De pedagogisch professional benoemt alles wat zij doet en ziet en vraagt ook de kinderen om te verwoorden wat ze zien.
- De pedagogisch professional laat kinderen zoeken naar verbanden tussen gebeurtenissen (oorzaak en gevolg).
- Kinderen leren tellen, ordenen en meten. De pedagogisch professional biedt activiteiten aan waarbij kinderen op een spelenderwijs bezig zijn met tellen.

- De pedagogisch professional leert kinderen consequenties in te zien. Dit doet zij door het bespreekbaar te maken en erop in te gaan
- De pedagogisch professional leert kinderen om met één ding bezig te zijn en naarmate ze ouder worden, kunnen ze zich beter focussen, waardoor de pedagogisch professional dit kan uitbreiden naar meerdere dingen.

Taal en communicatieve competenties
Zelfs de allerjongsten kinderen hebben vaardigheden om zichzelf kenbaar te maken, door geluidjes, gebaren, kijken en oogcontact. Dus eerst door geluiden en daarna door taal;
'Luister, ik kan het zelf zeggen'

De pedagogisch professional praat met woorden. Zij verwoordt alles wat zij doet en ziet. Voorbeeld: Tijdens een activiteit geeft de pedagogisch professional aan wat zij vastheeft, wat er op tafel ligt en wat ze gaan doen. Aan de hand van een voorbeeld kan ook uitgelegd worden wat voor activiteit er gedaan gaat worden door te benoemen wat je ziet.
Ook lichaamstaal (non-verbaal) speelt een belangrijke rol op beide groepen, zodat kinderen leren de non-verbale communicatie te begrijpen en te gebruiken.

Morele competentie
Jonge kinderen willen er graag bij horen en verlangen naar goedkeuring. Kinderen leren wat goed en kwaad is en hoe het is om verantwoordelijk te zijn 'Kijk, ik ben een lief, goed kind.

De pedagogisch professional leert de kinderen hun emoties te uiten op een acceptabele manier. Dit doen zij door een open relatie te hebben met de kinderen waarbij ieder kind zich veilig voelt en gehoord wordt.
De pedagogisch professional leert kinderen dat hun eigen handelen invloed kan hebben op de omgeving, door het te benoemen naar de kinderen. Zowel welke invloed het heeft op het kind als op de omgeving.
Pedagogisch professionals maken kinderen hiervan op een positieve manier bewust.

Expressieve en beeldende competentie
Ritmes en bewegen en zanggeluid maken horen bij de natuur van mensen. Evenals de neiging om zich uit te drukken in materie 'Kijk, ik kan dansen, zingen en iets maken.

Competenties die kinderen leren en die pedagogisch professionals oefenen met de kinderen zijn:
- Dans en beweging
- Zingen en muziek maken
- Tekenen, verven en beeldende uitingen
  Bouwen en constructies van klein en groot materiaal

2.2.7 Seksuele ontwikkeling
Bij kinderen gaat het voornamelijk om het ontdekken van het eigen lichaam, vriendschap en elkaar liefhebben. Kinderen krijgen hierin de ruimte om hierin te ontdekken en zich te ontwikkelen. De pedagogisch professional is daarbij op de hoogte van de ontwikkelingsfases die een kind hierin doormaakt en begeleiden de fases, door open te communiceren en het niet verbieden, maar kinderen wel bewust te maken van de grenzen en normen die hier bestaan.

De seksueel, lichamelijke ontwikkeling begint bij het leren kennen van het eigen lichaam. Deze ervaring doet iedereen al in de babytijd op, maar zonder de seksuele gevoelens die grotere kinderen en volwassenen ervaren.

Het hele lichaam is gevoelig voor prettige aanraking, maar de geslachtsorganen zijn dat in het bijzonder. Seksualiteit is het zoeken en beleven van intens lichamelijk genot.
De algemene ontwikkeling bij baby's is voor het grootste gedeelte gericht op lichamelijke ontwikkeling. Dit betreft niet alleen groei, maar ook het ervaren van het lichaam. Prettige lichamelijke gevoelens horen hier dus ook bij: gestreeld worden, huid- op- huidcontact enz. Het zijn allemaal activiteiten die lichamelijk prettig voelen en deze prettige ervaringen zijn de basis van een gezonde seksuele ontwikkeling.
Je baby zal rond de acht maanden tijdens het badderen of verschonen zijn piemel of haar vagina ontdekken, net zoals een baby de handjes en voetjes ontdekt. Het aanraken van het geslacht gebeurt dan vooral nog toevallig.

2.2.8 Christelijk identiteit

Kindercentrum de Ark is een christelijk kindercentrum en dit willen wij ook uitdragen naar de kinderen toe. Dit doen we door de christelijke waarden en normen door te geven aan de kinderen, zoals het respecteren van elkaars normen en waarden. Ieder kind heeft zijn geloof en daar houden wij rekening mee. Wij geloven dat God van mensen houdt en dit is gebaseerd op Johannes 3:16 ’Want God heeft zoveel liefde voor de wereld dat Hij zijn enige Zoon heeft gegeven, zodat ieder die in Hem gelooft, niet verloren gaat maar eeuwig leven heeft’. Deze boodschap van hoop, geloof en liefde vertellen we door de bijbelverhalen, de liedjes en de christelijke feesten.

Omgang met diversiteit

Ieder kind is uniek en is welkom bij ons. Ieder kind wordt gerespecteerd, ongeacht ras, religie en sociale achtergrond. Kinderen in een groep verschillen van elkaar, doordat ze thuis andere ervaringen opdoen en verschillende dingen leren. Ook ziet ieder kind er anders uit. Met deze verschillen gaat de pedagogisch professional bij kindercentrum de Ark respectvol om. Kindercentrum de Ark vindt elk kind uniek en ieder heeft zijn of haar eigen talenten. De keuze voor activiteiten, inrichting van de ruimte, maar ook de wijze hoe er met elkaar wordt omgegaan, biedt ruimte voor de culturele verschillen.

2.2.9 Kinderen met beperkingen

Kinderen met beperkingen worden zoveel mogelijk opgevangen in de groep. Het kan gaan om allerlei soorten beperkingen, zoals: kinderen met ziektes die extra zorg nodig hebben, kinderen met handicaps of kinderen met sociaal-emotionele problemen. Kindercentrum de Ark streeft ernaar om kinderen met een beperking zoveel mogelijk samen te laten deelnemen aan de gewone voorzieningen. Hierbij wordt wel gekeken of de juiste zorg haalbaar is binnen de groep.

2.3 Kinderen worden begeleid in hun interactie, waarbij hen spelenderwijs sociale kennis en vaardigheden worden bijgebracht, teneinde kinderen in staat te stellen steeds zelfstandiger relaties met anderen op te bouwen en te onderhouden

2.3.1 Steunen en stimuleren

Kinderen leren door spelen, kijken, uitproberen en elkaar imiteren. Al spelend ontdekken kinderen wat ze leuk vinden en waar hun talenten liggen. Iedere situatie is voor jonge kinderen een leersituatie. Bijvoorbeeld: tijdens het verzorgen leren ze stapje voor stapje om zichzelf te verzorgen, ze leren zelf te eten en drinken en hun spulletjes of speelgoed op te ruimen. Kinderen tussen nul en vier jaar maken een enorme ontwikkeling door. Tijdens spel leren kinderen initiatieven nemen, beslissingen maken, plezier maken, volhouden en weerstand bieden. De pedagogisch professional

biedt spelactiviteiten aan waar kinderen kunnen en willen meedoen. Activiteiten waarin de pedagogisch professional de kinderen uitdaagt om een stap verder te gaan.
De belangrijkste vaardigheid van een pedagogisch professional is het opbouwen van interactie met kinderen. De pedagogisch professional zorgt voor een mooie speelleeromgeving die verschillende mogelijkheden biedt tot divers spel, waarin zij communiceren met de kinderen en hen steunen, stimuleren en begeleiden binnen deze omgeving.

2.3.2 Voorwaarden scheppen

De pedagogisch professional stimuleert het leren en ontwikkelen van kinderen en zijn zich bewust van de voorwaarden die zij moeten scheppen. De pedagogisch professional zorgt ervoor dat:

- De inrichting en indeling van de ruimte spontaan spel ontlokt
- De groepsindeling en het dagritme zorgen voor een goede balans tussen samen en alleen, rust en uitdaging. Als bij kinderen de basisbehoefte bevredigd wordt, dan staan zij open voor leren
- Zij voortdurend observeren om sensitief op de kinderen te kunnen inspelen. Hiermee zien zij kansen om kinderen een extra impuls te geven. Ook observeren zij gericht op bepaalde doelen en plannen van activiteiten

2.3.3 Groep

Elk kind krijgt individuele zorg en aandacht, maar ook de groep heeft een belangrijke functie, want kinderen maken deel uit van de samenleving. Het kindercentrum wordt gezien als een samenleving in het klein waar kinderen kunnen oefenen. Dit gaat letterlijk en figuurlijk met vallen en opstaan. De pedagogisch professional stelt de kinderen in de gelegenheid de wereld om hen heen te ontdekken. Kinderen leren van en door elkaar, voor nu en later. Het kennismaken met volwassenen, en kinderen, het respecteren van anderen en het opkomen voor eigen belang zijn belangrijke toegevoegde waarden van het samenzijn in een groep. In de groep worden deze vaardigheden gestimuleerd door bijvoorbeeld elkaar te helpen, samen speelgoed op te ruimen en het vieren van feesten. (zoals Pasen, kerst, maar ook de lente, de zomer, herfst en winter en natuurlijk niet te vergeten, de verjaardagen)

2.3.4 Aansluiten bij het spontane leren en spelen

- Door te observeren en door betrokkenheid creëert een pedagogisch professional de mogelijkheid om in te spelen op het spontane spel van kinderen.
- De pedagogisch professional geeft het initiatief aan kinderen. Ze kijken wat zij doen en sluiten hierbij aan
- De pedagogisch professional geeft de kinderen gelegenheid om met hun hele lijf en alle zintuigen te leren
- De pedagogisch professional lokt spel uit door materialen, speelgoed en inrichting en geven alle kinderen een kans om te spelen
- De pedagogisch professional stimuleert het imiteren van kinderen, soms kijken ze mee en praten over wat ze zien
- De pedagogisch professional geeft kinderen de tijd en ruimte om bewegingen of een bepaald spel te herhalen
- De pedagogisch professional zorgt dat kinderen hun verhaal kwijt kunnen
- De pedagogisch professional verdiept de inbreng wanneer mogelijk

2.3.5 Kansen grijpen en creëren

Jonge kinderen stimuleren elkaar, maar missen de kennis van de volwassene om het spel op een hoger niveau te brengen. De pedagogisch professional heeft oog voor kansen op alle terreinen: motorisch en zintuiglijk, sociaal-emotioneel, taal, denken, moreel, natuur en fysieke omgeving, zang en dans en beeldende expressie. Door het aanbieden van een gevarieerd aanbod van activiteiten creëert de pedagogisch professional kansen. De pedagogisch professional speelt in op het dagritme door alle daagse o.a. verzorgende activiteiten. Hier worden kinderen actief bij betrokken door bijvoorbeeld op te ruimen, iets te brengen naar een andere groep of een baby meehelpen de fles te geven. Het is een uitdaging voor de pedagogisch professional om kansen te grijpen en te creëren die aansluiten bij het spontane spel van kinderen. De balans vinden tussen beschermen en vrijlaten, tussen ingrijpen en zelf laten doen en tussen toezicht houden en privacy geven is erg belangrijk.

$ 2.4 Kinderen worden gestimuleerd om op een open manier kennis te maken met de algemeen aanvaarde waarden en normen in de samenleving met het oog op de respectvolle omgang met anderen in een actieve participatie in de maatschappij

2.4.1 Communicatie

Er ontstaat een positieve sfeer door een goede communicatie. Er ontstaan vertrouwde relaties tussen kinderen onderling en tussen kinderen en de pedagogisch professional en kinderen voelen zich gewaardeerd.

De volgende punten zijn van groot belang in de communicatie tussen kinderen en pedagogisch professional:

Sensitieve responsiviteit

Sensitieve responsiviteit betekent dat de pedagogisch professional gevoelig is voor wat een kind bezighoudt. De pedagogisch professional neemt signalen van het kind waar en reageren daar adequaat op. Zij laat merken dat ze het kind gezien heeft, waardeert, rekening houdt met het kind en helpt waar nodig. Sensitieve responsiviteit is belangrijk voor de kwaliteit van iedere relatie.

Respect voor autonomie van het kind

Een kind is vanaf de geboorte competent en uniek en gericht op sociale contacten en relaties. Ieder kind heeft een eigen temperament en laat op eigen wijze zijn of haar behoefte aan autonomie blijken. Een baby is volkomen afhankelijk, maar kan wel gerespecteerd worden. Een pedagogisch professional pakt een baby niet meteen uit zijn bedje, maar maakt eerst oogcontact, praat tegen de baby en vertelt wat er gaat gebeuren. Dreumesen willen veel zelf doen, maar zijn toch emotioneel nog wel erg afhankelijk van volwassenen. Ze worden heen en weer geslingerd tussen zelf op onderzoek uit gaan en het op onderzoek uitgaan van de veiligheid die een pedagogisch professional biedt. Door hen vrij te laten spelen, maar wel beschikbaar te blijven voor oogcontact, wordt dit conflict door de pedagogisch professional opgelost. Peuters kunnen enige tijd zelfstandig spelen. Als ze een pedagogisch professional nodig hebben, dan zoeken ze vaak zelf contact. Soms hebben peuters hulp nodig van de pedagogisch professional bij het leren samenspelen met andere kinderen. Soms kan het beter zijn om het dagprogramma en de dagelijkse routines aan te passen. Dit is nodig om beter aan te sluiten bij de behoeften, voorkeuren of het temperament van individuele kinderen. Bijvoorbeeld als een kindje heel moe op de Ark aankomt, dan kan het soms beter eerst even gaan liggen, voordat het mee gaat doen met de activiteit.
De pedagogisch professional observeert en wacht af hoe kinderen zelf problemen oplossen, in plaats van direct in te grijpen. Zij richt zich op de zelfstandigheid van de kinderen, zoals: zelf brood smeren, zelf proberen jas en schoenen aantrekken.

Praten, uitleggen en luisteren
Jonge kinderen gebruiken weinig of eenvoudige taal, maar beschikken over een rijk scala aan non-verbale middelen. Ze communiceren met gebaren, gezichtsuitdrukkingen en geluid. Ze doen iets voor en nodigen uit tot imiteren. Het is allemaal communicatie. Door communicatie met taal leren de kinderen de wereld beter te begrijpen. Er zijn verschillende manieren van communiceren in taal die jonge kinderen helpen om zichzelf en anderen beter te begrijpen zoals:

- De pedagogisch professional begeleidt alles wat ze doet en ziet met taal
- De pedagogisch professional zegt eerst altijd wat zij gaat doen en handelt daarna pas
- De pedagogisch professional observeert en als het snapt waar het kind mee bezig is, kan zij daarbij aansluiten, verrijken of proberen om te buigen
- De pedagogisch professional vergroot het inzicht van het kind in zichzelf en andere kinderen door gevoelens te verwoorden en uit te leggen
- De pedagogisch professional helpt kinderen om samen te praten over belangrijke ervaringen

Duidelijke grenzen en rituelen stellen
Jonge kinderen hebben duidelijk grenzen nodig voor wat mag en niet mag. Zo weten kinderen dat ze zich binnen die grenzen vrij kunnen bewegen. Maar kinderen kunnen zichzelf nog niet reguleren of sturen, hier hebben ze een pedagogisch professional voor nodig die ‘nee’ zegt of die ervoor zorgt dat hun aandacht positief op iets anders gericht wordt. Twee doelen heeft het reguleren van het gedrag door pedagogisch professionals, namelijk:

- Op het moment zelf: het reguleren van het gedrag en de emoties van kinderen voor hun eigen veiligheid en welzijn:
- Met het oog op de toekomst: het leren van zelfregulering van kinderen. Dit betekent dat kinderen in toenemende mate hun eigen gedrag kunnen sturen, eenvoudige regels kunnen volgen en problemen zelf op kunnen lossen.

Al jong moeten kinderen leren om zich aan bepaalde regels te houden, dit is zowel belangrijk voor hun eigen veiligheid als voor de veiligheid van de omgeving. Bij kinderen is het gemakkelijker om hun gedrag om te buigen door zich op iets anders te gaan richten. Daarom geeft de pedagogisch professional heel weinig ‘nee’ regels en wordt dat alleen gebruikt bij bijvoorbeeld gevaar. Jonge kinderen hebben juist concrete aanwijzingen nodig over wat ze wel moeten doen. De pedagogisch professional vervult hierin een voorbeeldfunctie, want zij kunnen uitdragen wat goed (en fout) is op jongere leeftijd en op oudere leeftijd stimuleren tot reflectie op hun eigen gedrag.
Rituelen zijn een belangrijk middel om de wereld voor jonge kinderen voorspelbaar te maken, bijvoorbeeld liedjes die aankondigen dat het tijd wordt voor de kring of een maaltijd. Op kindercentrum de Ark maken we gebruik van een opruimliedje, kringliedjes en voor de maaltijden worden er altijd vaste liedjes gezongen, zodat kinderen weten wat ze gaan doen.

Ondersteunen van positieve relaties tussen de kinderen
Een belangrijke reden, waarom kinderen het fijn vinden om naar een kindercentrum te gaan, is het samenzijn met andere kinderen. Kinderen zijn gevoelig voor sfeer, waarin ze gezien worden. Daarbij speelt positieve aandacht een grote rol voor elk individu. Zo vieren we samen de verjaardag, is er aandacht voor een kind dat een diploma heeft gekregen, maar ook voor het kind dat verdrietig is, omdat zijn ouders gaan scheiden of iemand is overleden. Er is aandacht voor elkaar. Pedagogisch professional stimuleren betrokkenheid in de groep en een wij-gevoel door rituelen en positieve aandacht voor alle kinderen. Ze stimuleren vriendschap tussen de kinderen en plezier in samen spelen.

Conflict oplossen

Wat betreft communicatie stimuleren wij kinderen, wanneer zij hier in meer of mindere mate in staat zijn, te ‘praten'. Wij onderschatten hiermee niet de kracht van non-verbale communicatie en communicatie doormiddel van kunstvormen zoals dansen, schilderen en kleien. Wij willen hier enkel mee bereiken dat kinderen niet gaan huilen, schreeuwen, schoppen en slaan wanneer zij bijvoorbeeld boos of verdrietig zijn. In plaats daarvan leert de pedagogisch professional hen gebruik te maken van sociaal wenselijke uitingsvormen.

Kinderen hebben, net als volwassenen, weleens een conflict. Wanneer kinderen een conflict hebben, speelt de pedagogisch professional een belangrijke rol als bemiddelaar. Conflicten van jonge kinderen draaien meestal om speelgoed dat het ene kind van het andere heeft afgepakt of af wíl pakken. Peuters kunnen ook een conflict hebben omdat de één niet wil dat de ander met hem speelt. De pedagogisch professional zal niet zonder meer het conflict beëindigen door de kinderen uit elkaar te zetten. Er wordt bewust voor gekozen om stil te staan bij het conflict, door middel van een gesprekje. De pedagogisch professional zorgt voor een stukje bewustmaking en biedt ook mogelijkheden tot oplossing. Zo kunnen kinderen leren dat het niet erg is om een conflict te hebben en hoe zij dit op zouden kunnen lossen.

Wij vinden het belangrijk dat kinderen onderling geen geweld gebruiken. Wij willen kinderen leren om te praten met andere kinderen in plaats van lichamelijk te worden. Onder lichamelijk worden verstaan wij: slaan, schoppen, duwen, bijten etc.

2.4.2 Kort samengevat

Kinderen worden binnen de kinderopvang in de gelegenheid gesteld hun normen en waarden te ontwikkelen. De pedagogisch professional vervult hierin een voorbeeldfunctie, zij kunnen uitdragen wat goed (en fout) is op jongere leeftijd en op oudere leeftijd reflectie op hun eigen gedrag stimuleren. Bovendien worden kinderen gestimuleerd om zelf hun problemen op te lossen, kinderen worden gestimuleerd om hun eigen rol binnen een groep te definiëren. De pedagogisch professional zal de eigenheid van kinderen stimuleren en eventueel handvatten geven om uitdrukking aan deze rol te geven. Er wordt stilgestaan bij de verschillen in normen en waarden uit verschillende culturen, gezinssituaties en geloofsovertuigingen waarbij het accepteren en respecteren centraal staat.

Hoofdstuk 3 Mentorschap

De mentor is een pedagogisch professional die werkt op de groep van het kind. De mentor is het aanspreekpunt voor ouders om de ontwikkeling en het welbevinden van het kind te bepreken. Om de ontwikkeling van het kind te kunnen volgen, moet de mentor het kind echt kennen. Ieder kind heeft een mentor. Daarom is de mentor direct betrokken bij de opvang en de ontwikkeling van het kind. De ouders worden op de hoogte gebracht middels een brief/mail wie de mentor van hun kind is. De mentor vervult eventueel een rol in het contact met andere professionals (met toestemming van de ouder). Door het volgen van de ontwikkeling van het kind sluit de pedagogisch professional aan op de individuele behoeften van het kind. Daarnaast kan er door overleg met ouders worden afgestemd hoe aan deze wensen en behoeften van het kind tegemoet kan worden gekomen.
De combinatie van ontwikkelingsgericht werken en de inzet van een mentor maakt dat belangrijke ontwikkelstappen en mogelijke achterstanden, worden gevolgd en indien nodig tijd gesignaleerd.
De mentor is verplicht om periodiek de ontwikkeling en het welbevinden van het kind met de ouders te bespreken (zie kopje contactmomenten ouders)

Hoofdstuk 4 Het structureel volgen van de ontwikkeling van kinderen

4.1 Observatiesysteem KIJK

Kindercentrum de Ark werkt volgens het observatiesysteem Kijk. Het Observatie- en registratiemodel KIJK is een praktisch hulpmiddel voor het gestructureerd observeren en registreren van de ontwikkeling bij jonge kinderen in de leeftijd van 0 - 4,5 jaar. Het is onderverdeeld in: baby's (0 - 1 jaar), dreumes (1 - 2, 5 jaar) en peuters (2,5 -4 ,5 jaar). Dit gebeurt met ontwikkelingslijnen die gebaseerd zijn op ervaringen uit de praktijk en wetenschappelijk onderzoek. De pedagogisch professional geeft op basis van haar professionele observatie aan per ontwikkelingsaspect in welke ontwikkelingsfase het individuele kind zich bevindt. De pedagogisch professional leert kinderen te observeren in situaties waarin kinderen bezig zijn met spontane, zelfgekozen activiteiten. Hiermee krijgen de pedagogisch professionals niet alleen zicht op het verloop van de ontwikkeling, maar ook op de samenhang van de basiskenmerken, betrokkenheid en risicofactoren. Aan de hand van de registraties, observaties, groepsplan en het plan van aanpak voor de VE-kinderen maakt de pedagogisch professional elke zes weken een themaplanner voor de VE-kinderen. Hierin worden de activiteiten gedifferentieerd op niveau en word er gekeken wat het kind nodig heeft

4.2 Observeren en doorverwijzen naar externe instanties

De pedagogisch professional observeert gedurende de hele dag en noteert en registreert hun observaties één a twee keer per jaar. Kindercentrum de Ark heeft vaste registratiemomenten, namelijk bij één jaar, twee jaar, drie jaar en bij drie jaar en 9 maanden. In de observatie wordt een helder en duidelijk beeld beschreven van het ontwikkelingsniveau van het kind, waar zichtbaar wordt hoe de ontwikkeling per kind verloopt.
Een kind dat goed in zijn vel zit en zich prettig en op zijn gemak voelt, is open, nieuwsgierig, levenslustig, tevreden, ontspannen, vol zelfvertrouwen en evenwichtig. Soms, door verschillende redenen, gaat de ontwikkeling van een kind niet goed. De ontwikkeling kan door omgevingsfactoren, karakter of (medische) afwijking een achterstand oplopen. Kinderen kunnen dit op verschillende manieren laten zien. Kenmerken kunnen zijn: gesloten, afwerend, lusteloos, ontevreden, gespannen, onzeker of onevenwichtig gedrag. Het observeren van het welbevinden en betrokkenheid van het kind kan een goed instrument zijn om het functioneren van het kind op de dagopvang beter en prettiger te laten verlopen.

Mocht er iets opvallends uit de observatie komen, dan wordt de pedagogisch coach ingezet. De pedagogische coach zal zo nodig observeren en een plan van aanpak maken. Dit wordt altijd met Christina (algemeen directeur) besproken. Er wordt een afspraak gemaakt met de ouders, waar de pedagogisch professional de ouders voorzichtig en zorgvuldig informeert over haar zorgen betreffende hun kind en bespreekt eventueel een stappenplan/plan van aanpak. Er wordt eerst zelf naar een oplossing gezocht, maar mocht dit niet mogelijk zijn in overleg met ouders en evt. kind, dan kan de casus naar het expertiseteam Oss worden gestuurd en zullen zij de taak verder opnemen en de ouders en het kind hierin begeleiden.

4.3 Ondersteuning

Binnen het kinderdagverblijf is iedereen op de hoogte van de ontwikkelingslijnen en ontwikkelingsniveaus van kinderen. Door KIJK (observatie-instrument) richten zij zich hier één keer per jaar op, maar kunnen zij ook tussendoor in het theorieboek de ontwikkeling per leeftijdsfase opzoeken. Een enkele keer vindt er een kijkcursus of een herhalingscursus van KIJK plaats waar (nieuwe) medewerkers aan deelnemen.

De pedagogische coach is het aanspreekpunt voor het expertiseteam. De pedagogisch professionals van alle groepen zijn het aanspreekpunt voor de pedagogische coach, zodat er één aanspreekpunt is van de groep naar de leidinggevende en één aanspreekpunt richting expertiseteam en andersom. Bij de afwezigheid van de directrice zal het kernteam in overleg met directrice het aanspreekpunt zijn richting het expertiseteam. Het kernteam, bestaande uit Ilona en Ienske, zullen hierin zowel wel gesteund worden door Christina van het kindercentrum als door het expertiseteam. Bij alle vragen of onduidelijkheden kunnen de directrice en het kernteam contact opnemen met het expertiseteam.

4.4 De overdracht naar basisonderwijs

Om ervoor te zorgen dat de overgang van uw kind van de kinderopvang naar de basisschool zo goed mogelijk verloopt, werken wij met het KIJK! Registratiesysteem. De KIJK! wordt rond 3 jaar en 9 maanden, bij toestemming van de ouders, overgedragen aan en eventueel besproken met de toekomstige basisschool, om zo te komen tot een doorgaande lijn van peuter naar kleuter. In het belang van het kind, de ouder/verzorger, de kinderopvang en de basisschool, dient er met de gegevens die zijn vastgelegd in het kader van het kindvolgsysteem zorgvuldig te worden omgegaan. Bij het bereiken van de vierjarige leeftijd vraagt de pedagogisch professional om een handtekening en wordt de kindrapportage toegelicht in een gesprek. De kindrapportage wordt overgedragen aan de basisschool waar het kind wordt geplaatst, voordat het kind naar de basisschool gaat. De kindrapportage wordt voor de overdracht met de ouders doorgesproken. Zij tekenen voor akkoord m.b.t. het bespreken van de kindgegevens met de toekomstige basisschool.
De overdracht vindt plaats onder verantwoordelijkheid van de mentor of VE-coach of pedagogische coach naar de interne begeleider van de basisschool. Kinderen waarvoor regulier basiszorg voldoende is, worden schriftelijk overdragen. Kinderen die extra zorg in het basisonderwijs hebben of de VE-kindjes, krijgen een ‘warme’ overdracht. Dit betekent dat de gegevens nader worden toegelicht en besproken. Indien dat wenselijk is i.v.m. de doorgaande lijn, worden door de pedagogisch professionals aanvullende gegevens verstrekt.
Nadat het kind ongeveer drie maanden basisonderwijs heeft gevolgd vindt er zo nodig terugrapportage plaats door de basisschool.

4.5 De overdracht naar BSO

Kindercentrum de Ark maakt gebruik van het peuter-kleuterformulier die ook naar de school toe gaat. De mentor van de peuter zorgt ervoor dat dit formulier wordt overgedragen aan de BSO pedagogisch professional van de betreffende BSO en draagt zo nodig nog mondeling over. Bij kindercentrum de Ark vinden wenmomenten plaats vlak voordat kinderen 4 jaar zijn, zodat zij al een aantal keer een kijkje hebben kunnen nemen op de BSO.

4.6 Contactmomenten met ouders

Eén keer per jaar worden ouders standaard uitgenodigd voor een 10-minutengesprek om over het welbevinden van het kind te praten. Deze 10-minutengesprekken zijn gekoppeld aan de kijkregistraties die plaatsvinden bij één jaar, twee jaar, drie jaar en drieënhalf jaar. Iedere ouder krijgt hiervoor een uitnodiging en maakt zelf de keuze om dan wel/niet een 10-minutengesprek te willen. Met twee jaar vindt er een driehoekgesprek plaats met de oude mentor (babygroep) en de nieuwe mentor (peutergroep) en de ouders. Hierin neemt de mentor van de baby’s afscheid van de ouder en heet de mentor van de peuters de ouders welkom.

Voor een schematisch overzicht, zie hieronder:

Leeftijd kind (ongeveer)	Registratie KIJK + evt. mondeling gesprek (10 min)
1 jaar	X
2 jaar	X

3 jaar	X
3 jaar en 9 maanden	X

Hoofdstuk 5 VE Uk en Puk 2.0

5.1 Inleiding VE

Steeds meer kinderdagverblijven, peuterspeelzalen en kleutergroepen werken met Voor- en vroegschoolse educatie (VE-)programma's. De VE-programma's zijn gericht op het voorkomen en inlopen van achterstanden in de cognitieve en sociaal-emotionele ontwikkeling van kinderen van twee tot zes jaar oud. Vaak zijn het anderstalige kinderen en kinderen uit lagere sociaal-economische milieus met een achterstand in taalvaardigheid. Deze achterstand is op de basisschool bijna niet in te halen. De Nederlandse overheid zet het VE-beleid in om de kansen op een goede schoolloopbaan te vergroten. Met name taalstimulering is van belang. Onderzoek (Kloprogge & Van der Vegt, 2005) laat zien dat VE-programma's die veel aandacht hebben voor taalstimulering, een positief effect hebben op de taalontwikkeling en cognitieve ontwikkeling van kinderen in achterstandssituaties. De VE-programma's beginnen in de kinderdagverblijven en peuterspeelzalen (voorschoolse periode) en lopen door in de eerste twee groepen van de basisschool (vroegschoolse periode). Zo'n programma bestaat niet uit losse lessen; het is juist zo dat alles wat in de groep gebeurt, een belangrijke rol speelt. Bij kindercentrum de Ark vinden wij het belangrijk dat kinderen zichzelf kunnen zijn en zich spelenderwijs kunnen ontwikkelen waardoor we ze een goede start mee kunnen geven naar de basisschool.

Kindercentrum de Ark biedt VE op de giraffen en de pinguïns op de volgende dagen:
Dinsdagochtend: 8.30 - 12.30 uur (inloop is vanaf 8.15 uur)
Woensdagochtend: 8.30 - 12.30 uur (inloop is vanaf 8.15 uur)
Donderdagochtend: 8.30 – 12.30 uur (inloop is vanaf 8.15 uur)
Vrijdagochtend: 8.30 – 12.30 uur (inloop is vanaf 8.15 uur)

VE zal alleen in de schoolweken gedraaid worden, dus 40 weken per jaar.

Kinderen draaien van 2,5 jaar – 4 jaar minimaal 960 uur VE. Van 2,5 jaar – 3 jaar wordt er 320 uur VE gedraaid en van 3-4 jaar wordt er 640 uur VE gedraaid.

5.2 Visie VE

Bij kindercentrum de Ark willen we onder de juiste begeleiding ervoor zorgen dat alle kinderen de beste ontwikkelkansen krijgen om een goede start te maken op de basisschool. Juist kinderen die onder invloed van bepaalde omgevingsfactoren risico lopen om minder goed te presteren op school willen we gelijke kansen bieden.

5.3 Opbrengstgericht werken:

Met Uk & Puk 2.0 werken we vanuit een onderbouwde aanpak betekenisvol, spelenderwijs en doelgericht aan de ontwikkeling van het "jonge kind" Dit doen we vanuit thema's, die elk vorm krijgen in een eigen themakatern en kijken welke aanpak en activiteiten zinvol zijn per groep. Alle activiteiten hebben een vaste opbouw en zijn speels en uitdagend, zodat de kinderen zelf met plezier actief en ontdekkend aan de slag kunnen gaan.

Uk & Puk in geïntegreerd in de dagelijkse routines in de groep en gebaseerd op kleine groepen. De activiteiten vormen een middel om vanuit een thematische context jonge kinderen te stimuleren in hun ontwikkeling. Alle doelgerichte activiteiten samen vormen de fasen "doelen" en doen van doelgericht cyclisch werken.

De thema's:

- Welkom in onze groep
- Puk in het verkeer
- Samen feestvieren
- Groeien en bloeien
- Kijk mij eens
- Kom bij mij thuis
- Smakelijk eten
- Puk helpt op de boerderij
- We gaan op avontuur
- Fit met Puk

De ontwikkeldoelen:

- Spraak-taalontwikkeling
- Rekenontwikkeling
- Sociaal-emotionele ontwikkeling
- Motorische en zintuigelijke ontwikkeling
- Kunstzinnige ontwikkeling
- Oriëntatie op jezelf en de wereld
- Digitale geletterdheid

5.4 Speelleeromgeving

De groepsruimte is ingedeeld in overzichtelijke speelplekken (minimaal 4):

Een themahoek: Deze hoek verandert met het thema mee en wordt dus bij elk nieuw thema opnieuw ingericht.

Een huishoek: het spelen in de huishoek stimuleert de sociale vaardigheden, de rekenprikkels en de taalontwikkeling van het kind. Het kind leert samen spelen en delen, fantasie en rollenspel en op zijn beurt wachten. Maakt kennis met verschillende voorwerpen van verschillende maten en functies.

Een autohoek stimuleert het samen spelen en delen. Het vraagt ook een stukje hand-oog coördinatie en ruimtelijk inzicht. Ook hier worden de rekenprikkels aangesproken, we maken lange rijen van auto's of zetten ze op volgorde van kleur en/of grootte. Met het samen spelen wordt ook gebruik gemaakt van de taalontwikkeling. De kinderen moeten zich verbaal uiten om aan te geven wat ze wel of niet willen in hun spel. In de autohoek wordt ook gespeeld met de treinbaan welke o.a. het samen delen en spelen stimuleert en het ruimtelijk inzicht. (meten, sorteren) De hand-oog coördinatie en de taalontwikkeling wordt vergroot.

In de groep staan 2 tafels waar knutsels en/of puzzels, klei, kralen, timmerspel, nopper, duplo of ander materiaal wordt aangeboden. Dit stimuleert de ontwikkeling van de fijne motoriek en de rekenprikkels door kleuren en/of getalbegrip bewust in te zetten. De cognitieve competenties worden geoefend, door puzzels en of spelmateriaal aan te bieden wat steeds een stapje moeilijker is. De sociale vaardigheden worden geoefend, omdat ze op hun beurt moeten wachten, elkaar helpen, elkaar complimenteren en prijzen! Ook ontwikkelen ze de zintuigelijke motoriek, omdat er op de tafels verschillende materialen worden aangeboden.

Een bouwhoek: Het bouwen biedt kinderen oneindig veel mogelijkheden tot expressie. Naarmate kinderen meer ervaringen krijgen in het bouwen, leggen ze meer fantasie in hun bouwwerken en gebruiken ze meer blokken en worden hun bouwwerken ingewikkelder. In de bouwhoek stimuleren

ze niet alleen de fijne en grove motoriek, maar leren ze logisch redeneren, vooruitdenken en voorspellen.

Tuff tray: De tuff tray is in een ingesloten grote bak op een onderstel. Doordat deze 8 zijkanten heeft, moedigt het groepsspel aan. Het 8-hoekige dienblad heeft verhoogde zijkanten die perfect zijn om sensorische materialen, rommelig spel en wereldscenes op een plek te bewaren. Kinderen houden van nature van spelen vanuit hun fantasie. Met de tuff tray prikkel je de verbeelding van de kinderen en worden ze gestimuleerd in hun fantasie. Dit ondersteunt de persoonlijke, emotionele en sociale vaardigheden.

Naast de hoeken is er het volgend materiaal aanwezig voor de diverse ontwikkelgebieden.

Sensomotorische ontwikkeling:
Klei, scheerschuim, krijt, vingerverf, divers verschillend knutselmateriaal, zand en water. Natuurlijk maken we gebruik van wat seizoenen ons bieden zoals gras, bloemen, herfstbladeren, sneeuw en ijs.
Zintuigelijke ontwikkeling: horen, zien, proeven, ruiken en voelen:
Om deze ontwikkelingen te stimuleren maken wij gebruik van bijvoorbeeld: fruit en groente om te voelen, proeven en te ruiken. De muziekinstrumentjes worden ingezet voor het zintuig gehoor evenals het verstopspelletje met geluid of het luisteren naar verschillende geluiden die de dieren maken.

Ontwikkeling van de fantasie:
Verkleedkleren, de huishoek waar rollenspellen worden gespeeld. Ook het bouwmateriaal leent zich hier uitstekend voor. De kinderen geven zelf betekenis aan de gemaakte bouwwerken. Verder zijn er poppenspulletjes, plastic dieren en knuffels die aanspraak maken op de fantasie.

Motorische ontwikkeling:
Grove motoriek: rijdend materiaal zoals loopfietsen, fietsjes, stepjes. Maar ook een bal, linten en andere bewegingsspelletjes.
Fijne motoriek: kralen rijgen, hamertje tik, puzzels, insteekvormen, kleurpotloden, stiften, waterverf, schaartjes.

Cognitieve ontwikkeling:
Puzzels in verschillende moeilijkheidsgraad, memory, diverse leerzame spelletjes en geheugenspelletjes in de kring.

Taalontwikkeling:
Diverse boekjes die de peuters vrij kunnen pakken en lezen, voorlezen, praatplaten, zoekboekjes, woordkaartjes die passen bij het thema. De woordkaarten zijn zichtbaar voor de peuters en hangen in de groepsruimte.

Elk dagdeel wordt er voor de kinderen een knutsel/kring en/of (spel) activiteit, aangeboden. Dit naar aanleiding van het thema met een passend prentenboek.
Verschillende materialen zijn aangeschaft om meer inhoud te geven aan het VE-programma. Materialen om invulling te geven aan het VE-programma vinden we ook in het dagelijks leven. Er worden zoveel mogelijk materialen aangeboden die herkenbaar en terug te vinden zijn in het dagelijks leven van de kinderen, zodat ze hier ook buiten de peuteropvang ervaringen mee op kunnen doen.

Grote kring: Het dagdeel start in de grote kring, wij begroeten elkaar. (sociale en emotionele vaardigheden), tellen de kinderen (rekenactiviteit), leren het dagdeel en luisteren naar het

bijbelverhaal (taalontwikkeling). De grote kring wordt ook gebruikt om een prentenboek voor te lezen en/of bewegingsspelletjes (motoriek) te doen. Ook vieren we gezamenlijk de verjaardagen in de kring. Tijdens dit kring moment wordt er aanspraak gemaakt op de emotionele en sociale vaardigheden, rekenontwikkeling en de motorische ontwikkeling.

Kleine kring: Wij spreken over een kleine kring als er een activiteit wordt aangeboden aan een klein groepje in de kring of aan tafel (maximaal 8). De kleine kring vindt plaats tijdens een vrij speelmoment tussen 9.00 – 10.00 uur. Voorbeelden zijn: ontwikkelingsgerichte spelletjes, kleuren, geheugenspelletjes, tellen, voorlezen, loco enz. De meer handelingsgerichte werkjes vinden ook vaak plaats in de kleine kring zoals het zaaien van zaaigoed, de creatieve verwerking en het bakken. De activiteiten waarbij de peuters meer aandacht van de pedagogisch professionals nodig hebben om tot uitvoer te komen. Tijdens dit moment wordt er een beroep gedaan op de diverse ontwikkelingsgebieden te weten, taal, rekenen en motoriek.

Individueel: de VE-kinderen worden ook individueel tijdens het dagdeel begeleidt, waar mogelijk haken wij in op het spel van het kind om zo het speelproces niet te verstoren. Dit zijn de kansrijke momenten waarop we ongedwongen met een bewust doel met de kinderen mee spelen, dit kan zijn taal, rekenen of motoriek uitlokken of wij sturen het spel zo dat wij kunnen controleren of de VE-kinderen de aangeboden woorden van het thema zelfstandig kunnen gebruiken. Een mooi moment om het samen spelen en samen delen te sturen om zo de sociaal/emotionele ontwikkeling te stimuleren.

5.5 Gezinsportfolio

Met de VE-peuters werken we met het gezinsportfolio. Het gezinsportfolio is een verzamelmap van werkjes, informatie en foto's. De inhoud wordt zowel op de peutergroep als thuis verzameld. Het gezinsportfolio is een middel om betekenisvolle gesprekken met de peuters te voeren. Spelenderwijs wordt zo de woordenschat uitgebreid waarbij de peuters een groot deel van de onderwerpen zelf aandragen d.m.v. het gezinsportfolio. Dit zijn gebeurtenissen uit de belevingswereld van de peuters. De map wordt regelmatig mee naar huis gegeven zodat de ouders nauw betrokken blijven bij het portfolio. In deze map worden de individuele hulpplannen toegevoegd, zodat de ouders op de hoogte zijn van onze de door ons gestelde doelen. In de map bevindt zich ook de woordkaarten en een themaplanner, met als doel om ouders de kans te geven om ook thuis actief met het kind te oefenen en zo een positieve bijdrage te kunnen leveren aan de ontwikkeling. De map wordt aangevuld met een creatieve verwerking die de ouders thuis met hun peuter kunnen uitvoeren om zo ook thuis invulling te kunnen geven aan het thema en op die manier zelf mee te werken aan een positieve bijdrage aan de ontwikkeling van hun peuter. Om dit zo duidelijk mogelijk voor de ouders te maken wordt dit aangeleverd met een voorbeeld. Zo nodig wordt dit ook nog duidelijk uitgelegd tijdens de mondelinge overdracht bij het ophalen van het kind.

5.6 Ouderbetrokkenheid

Aan de ouderbetrokkenheid wordt intensief gewerkt. De haal- en brengmomenten zijn contactmomenten tussen de pedagogisch professionals en de ouders. Deze tijdstippen worden gebruikt om de VE-ouders te wijzen op het actuele thema en eventueel aanvullende tips te geven voor thuis. Door dagelijks vriendelijks contact en overleg ontstaat er wederzijds vertrouwen. Tijdens de witte week krijgen ouders de gelegenheid om de werkjes te bekijken van het thema. De foto's worden verstuurd via de ouderapp. Ouders worden zo bewust gemaakt van hun rol als opvoeder en het belang van voorlezen, creatieve activiteiten en van talige interacties om zo samen aan de taalontwikkeling van het kind te werken. Voorlezen is één van de belangrijkste activiteiten voor de ontwikkeling van de kennis die nodig is voor het verwerven van leesvaardigheid. Het voorlezen draagt tevens bij aan de sociaal/emotionele ontwikkeling van het kind. Het kind wordt aangezet om de eigen emoties en die van anderen te verkennen. Vanuit het boek Uk en Puk thuis wordt materiaal

meegegeven aan de ouders van de VE geïndiceerde kinderen. Uit dit boek kan materiaal gekopieerd worden om mee te geven aan ouders om hen zo bij de thema's te betrekken. Ouders krijgen de gelegenheid om één keer per jaar een kijkje te nemen op de groep. Dit kan zijn tijdens een activiteit of een ander moment. Daarnaast zal er jaarlijks een ouderbijeenkomst worden georganiseerd. Om Uk en Puk zo goed mogelijk te laten slagen is het van groot belang ouders ervan te overtuigen dat voorlezen belangrijk én leuk is. Er wordt gestreefd naar 2 VE-oudergesprekken met ouders van kinderen die zijn geplaatst met een VE-indicatie. Van deze 'voortgangsgesprekken' wordt een verslag gemaakt, dit verslag wordt naar de ouders gestuurd. Ook komt dit verslag in het kind dossier.

5.7 Plan van aanpak

Het VE-kind heeft een individueel hulpplan wat per thema opnieuw wordt opgesteld. Dit heet het "plan van aanpak". Dit plan is opgeborgen in het portfolio van het kind, zodat ouders op de hoogte zijn van de gerichte aanpak die aan hun kind wordt gegeven. Naar aanleiding van de observaties tijdens het thema wordt per kind bekeken welke werkwijze het beste past bij de ontwikkelbehoefte van het kind. In het plan van aanpak wordt beschreven aan welke doelen er per thema met het kind gewerkt wordt. Op deze manier worden de ouders geïnformeerd d.m.v. de portfoliomap. zodat ouders ook inzicht hebben aan welke ontwikkelbehoefte en doelen er bewust moet worden gewerkt.

Er worden verschillende activiteiten per dagdeel aangeboden. Het kan dus zijn dat het kringgesprek en de creatieve verwerking op hetzelfde dagdeel worden aangeboden, en dat in de creatieve verwerking een rekenactiviteit is verweven.

5.8 Opbrengstgericht werken en "Kijk"

Kindercentrum de Ark werkt volgens het observatiesysteem Kijk. Het Observatie- en registratiemodel KIJK is een praktisch hulpmiddel voor het gestructureerd observeren en registreren van de ontwikkeling bij jonge kinderen in de leeftijd van 0 - 4,5 jaar. Het is onderverdeeld in: baby's (0 - 1 jaar), dreumes (1 - 2, 5 jaar) en peuters (2,5 -4 ,5 jaar). Dit gebeurt met ontwikkelingslijnen die gebaseerd zijn op ervaringen uit de praktijk en wetenschappelijk onderzoek. De pedagogisch professional geeft op basis van haar professionele observatie aan per ontwikkelingsaspect in welke ontwikkelingsfase het individuele kind zich bevindt. De pedagogisch professional leert kinderen te observeren in situaties waarin kinderen bezig zijn met spontane, zelfgekozen activiteiten. Hiermee krijgen de pedagogisch professionals niet alleen zicht op het verloop van de ontwikkeling, maar ook op de samenhang van de basiskenmerken, betrokkenheid en risicofactoren. Aan de hand van de observaties en registratie kunnen zij een nieuw plan van aanpak maken voor de VE-kinderen en de activiteiten aanpassen aan de ontwikkelbehoefte van het kind. Na elk thema vindt er een evaluatie plaats om te kijken of de doelen behaald zijn.

Inhoud & opzet

Volgen, signaleren en kindgericht werken sluiten goed op elkaar aan bij KIJK!. We kijken naar de volgende aspecten:

- basiskenmerken;
- betrokkenheid;
- aanwezigheid van factoren die een risico kunnen vormen voor de ontwikkeling;
- sociaal-emotionele ontwikkeling;
- taalontwikkeling;
- rekenontwikkeling;
- motoriek.

5.9 De doorgaande leerlijn

De doorgaande leerlijn van het kinderdagverblijf naar het basisonderwijs wordt d.m.v. de volgende punten gewaarborgd. Kindercentrum de Ark werkt met een observatiesysteem die meerdere malen wordt ingevuld. Deze observatie dient als:

- Instrument om belangrijke informatie over de ontwikkeling van de peuter door te geven aan de basisschool.
- Als leidraad voor een gesprek met ouders over de ontwikkeling van hun kind.
- Hulpmiddel om op systematische wijze de eigen kijk op een kind in kaart te brengen.
- De doorgemaakte ontwikkeling wordt zichtbaar omdat het observatiesysteem meerdere keren wordt ingevuld.
- Middel om collegiaal overleg tussen pedagogisch professionals en leerkrachten te vergemakkelijken.

De observatiegegevens worden met 3.9/3.10 jaar afgerond. Deze wordt in overleg en na toestemming van ouders naar de basisschool verstuurd middels een (warme) overdracht.
De VE geïndiceerde kinderen worden middels een warme overdracht aan de basisschool overgedragen. Een warme overdracht is het doorgeven en bespreken van informatie over een kind met zorgbehoefte of een mogelijk ontwikkelingsachterstand. De ouders zijn de belangrijkste partners in dit hele proces. Daarom zal deze informatie altijd en alleen met toestemming en in overleg met de ouders worden doorgegeven. De doorgaande ontwikkelingslijn van kinderen wordt gewaarborgd door samenwerking tussen verschillende (educatieve) partners zoals logopedist, consultatiebureau, kinderdagverblijf en basisonderwijs. Elkaars krachten worden gebruikt in het netwerk en daarmee worden de ontwikkelingskansen van kinderen vergroot.

Er wordt gewerkt met gecertificeerde VE-programma; Uk en Puk, die op de vier belangrijke domeinen d.w.z., taal, rekenen, motoriek en sociaal-emotionele ontwikkeling voldoende aanbod heeft. Door middel van een themaplanner worden de activiteiten vastgelegd. Dit gecertifieerde programma wordt aan alle kinderen aangeboden.
Er wordt nauw overleg gepleegd met pedagogisch professionals van de groepen, coaches en beleidsmedewerker.
Ouders tekenen voor toestemming bij het aanmeldformulier om informatie uit te wisselen.

De doorgaande leerlijn van ons kindercentrum naar het basisonderwijs wordt d.m.v. de volgende punten gewaarborgd.

Kindercentrum de Ark werkt met een observatiesysteem die elk jaar wordt ingevuld.
Deze observatie dient als:

- Instrument om belangrijke informatie over de ontwikkeling van de peuter door te geven aan de basisschool.
- Als leidraad voor een gesprek met ouders over de ontwikkeling van hun kind.
- Hulpmiddel om op systematische wijze de eigen kijk op een kind in kaart te brengen
- De doorgemaakte ontwikkeling wordt zichtbaar omdat het observatiesysteem meerdere keren wordt ingevuld.
- Middel om collegiaal overleg tussen pedagogisch professionals en leerkrachten te vergemakkelijken.

Overgang van- en naar school/BSO

De kinderen gaan rond het vierde jaar naar de basisschool en/of BSO.

De overgang naar de BSO van de Ark is laagdrempelig. Meestal zijn er al veel bekende kinderen in de groep die ook op het kinderdagverblijf hebben gezeten wat de overgang wat makkelijker maakt voor

het kind. Met ouders wordt besproken op welke dagdelen het kind gaat wennen op de basisschool. Ouders hebben hier zelf contact over met de school.

5.10 Pedagogische houding

Een stimulerende, betrokken en oplettende houding van de pedagogisch professionals is binnen een Kinderdagverblijf van groot belang. Om het VE aanbod zo goed mogelijk passend te maken binnen de huidige dagindeling wordt ten alle tijden de VE visie voor ogen gehouden. Dit betekent dat er niet alleen kansen worden benut door de uitgewerkte themaplanning, maar er ook kansen worden gecreëerd door in te spelen op de praktijk. Hierbij valt bijvoorbeeld te denken aan spelimpulsen geven tijdens vrij spel en zoveel mogelijk interactie hebben met de kinderen om de taalontwikkeling te stimuleren buiten de activiteiten om. (Bijvoorbeeld tijdens verschoon- en toiletmoment). De houding van de pedagogisch professional is dan ook voortdurend gericht op het zoveel mogelijk aan bod laten komen van de verschillende ontwikkelgebieden, gedurende de tijd dat de kinderen aanwezig zijn.

5.10 Evaluatie

Met het team wordt bekeken hoe de uitvoering van het VE-programma verloopt. Dit wordt als team gedaan tijdens een teamoverleg. Waar nodig wordt de uitvoering aangepast. Daarnaast wordt er individueel gereflecteerd op de begeleiding van de kinderen, specifiek gericht op het uitdragen van het VE-programma. Dit wordt gedaan volgens een speciaal daarvoor opgesteld reflectieformulier. Kindercentrum de Ark heeft een VE-coach aangesteld om de pedagogisch professionals met haar kennis over VE hierbij te begeleiden. De peuteropvang valt onder de Wet Kinderopvang, zodoende behoren de pedagogisch professionals gecoacht te worden door een pedagogische coach. Om de medewerkers die werken met de VE-methode op de juiste wijze te coachen, werken de pedagogische coach van de Ark + de VE coach nauw met elkaar samen. Kindercentrum de Ark werkt met een opleidingsplan, hierin is de jaarlijkse bijscholing van de pedagogisch professionals voor de VE opgenomen.

5.12 VE Coach

In 2026 zijn er 10 VE doelgroep peuters. Er zijn 5 VE peuters op de pinguïns en 5 VE peuters op de giraffen. De VE-coach zal minimaal 10 uur per doelgroep VE-peuter werken.
De VE coach zal zich voornamelijk richten op de dagelijkse praktijk rondom VE. De VE coach zal in eerste instantie grotendeels meedraaien op de VE groep om alles op te starten en daarnaast zal zij haar naaste VE collega betrekken bij de dagelijkse gang van zaken rondom de VE. Dit doet de VE coach door het dagritme te volgen zoals deze is beschreven in het VE werkplan. Daarnaast zal zij de VE medewerker meenemen in het gehele proces en alle daarbij behorende taken met als doel de VE medewerker helemaal klaar stomen om dit ook tot uitvoering te brengen op de andere peutergroep. De focus van de VE coach zal zich richten op het hulpplan en het activiteitenprogramma inclusief de doelen en zal waar nodig inzoomen op de hulpvragen.

Team- en individuele coaching VE

In het algemeen wordt zowel op team- en op individueel niveau bijgehouden hoe de huidige situatie er uit ziet, wat de gewenste situatie is, en welk doel daarbij hoort. Welke opties zijn er om het doel te behalen en welke acties moeten er ondernomen worden om het doel te behalen. Vervolgens zijn er vervolgafspraken waarin de voortgang besproken wordt. Wanneer het doel behaald is, wordt er nog een eindevaluatie opgesteld.

Hoofdstuk 6 Wennen

6.1 Wenprocedure bij nieuw kindje

De eerste keer naar de opvang gaan kan voor ouders en kinderen een spannende gebeurtenis zijn. We werken daarom met een wenperiode, zodat rustig de tijd wordt genomen voor ouders en kinderen om kennis te maken met het kinderdagverblijf en een vertrouwensrelatie op te bouwen tussen pedagogisch professional en kind. Voordat een kindje definitief op de groep komt, mag het eerst twee keer twee uurtjes komen wennen op de groep. Zo kan het nieuwe kindje wennen aan de nieuwe omgeving en nieuwe pedagogisch professionals. Pedagogisch professionals vragen de ouders om een knuffeldoekje mee te brengen, zodat het nieuwe kindje iets herkenbaars of vertrouwds heeft op de groep.

6.2 Wenprocedure bij doorstroom

Bij kindercentrum de Ark vindt er doorstroom plaats van babygroep naar peutergroep. Kinderen van de babygroep stromen door tussen de 24 en 27 maanden. De wenmomenten vinden altijd in overleg met de ouders plaats. Deze wenperiode kan verschillen van een week tot een maand, afhankelijk van wat dat kind nodig heeft. Stap voor stap begeleiden we het kind naar de 'volgende' groep. Het kind gaat pas echt over naar de volgende groep, als de pedagogisch professional vindt dat het er klaar voor is.
Hetzelfde geldt voor de pinguïns en de giraffen naar de BSO.

Tevens speelt de groepssamenstelling en de groepsgrootte ook een rol.

Hoofdstuk 7 Ruildagen en extra dagen

In principe kunnen ouders ruilen, als de groepsgrootte dit mogelijk maakt. Ruildagen worden op aanvraag beoordeeld, dit betekent wie het eerst komt, heeft voorrang. Er mag geruild worden dertig dagen voor de ruildag of dertig dagen na de ruildag. Mocht u bijvoorbeeld uw kind de volgende maand een dag afmelden op de vaste opvangdag, dan zou deze ingezet mogen worden dertig dagen voor die dag, of dertig dagen na die dag.
Het afnemen van een extra dagdeel is mogelijk mits het maximum aantal kinderen niet overschreden wordt. Ouders dienen hiervoor wel schriftelijke toestemming te geven. Het aanvragen van een extra dagdeel is wel afhankelijk van de groepsplanning en de personeelsinzet. Wij streven ernaar zo spoedig mogelijk door te geven of de extra opvang mogelijk is. Hier zijn wel kosten aan verbonden.

Hoofdstuk 8 Informatie over de groepen

Kindercentrum de Ark heeft vier groepen dagopvang.

De leeftijdsopbouw van de groepen

Babygroep Rupsjes: 0 - 27 maanden (maximaal 16 kinderen)
Babygroep Vlinders: 0 – 27 maanden (maximaal 8 kinderen
Peutergroep Giraffen: 2 - 4 jaar (maximaal 14 kinderen)
Peutergroep Pinguïns: 2 - 4 jaar (maximaal 16 kinderen)
BSO: 4 - 12 jaar (18 kinderen)
Tienerbso: 8-12 jaar (7 kinderen)

Wij werken met twee babygroepen van 0 - 27 maanden, namelijk de rupsjes en de vlinders. En wij werken met twee peutergroepen van 2 tot 4 jaar, namelijk de pinguïns en de giraffen. Bij de rupsjes mogen maximaal 16 kinderen, bij de Vlindergroep maximaal 8 kinderen, bij de giraffen maximaal 14 kinderen, bij de pinguïns maximaal 16 kinderen. En op de BSO is er plek voor 25 kinderen.

8.1 Vertrouwde, vaste pedagogisch professionals, invalkrachten

Kindercentrum de Ark werkt met vaste pedagogisch professionals. Op de rupsjes staan 4 vaste pedagogisch professionals, aangevuld met maximaal 2 andere pedagogisch professionals (vaak parttime medewerkers). Op de vlindergroep staan 3 vaste pedagogisch professionals, aangevuld met 1 andere pedagogisch professional. Op de giraffen staan 3 vaste pedagogisch professionals, aangevuld met maximaal 2 andere pedagogisch professionals (vaak parttime medewerkers). Op de pinguïns staan 3 vaste pedagogisch professional, aangevuld met maximaal 2 andere pedagogisch professionals.
Om de continuïteit op de groepen te kunnen waarborgen streven we naar vaste invalmedewerkers. Een enkele keer kan het voorkomen dat er inval op de groep staat, bij ziekte/vakanties. Uitgangspunt is dat er altijd een vertrouwde pedagogisch professional is die de kinderen en de ouders kent. Hier wordt ook rekening gehouden met het maken van de planning. Daarnaast zorgen de vaste PM'ers dat de bijzonderhedenlijst van de groepen up-to-date blijven en vind er een duidelijke mondelinge overdracht plaats, zodat de inval PM'er weet wat er moet gebeuren. Mocht het nodig zijn, dan worden de kinderen besproken en zal het vaste gezicht meer betrokken worden bij een kind dat moeite heeft op het gebied van emotionele veiligheid. Ook zal hierbij gekeken worden naar de stabiliteit voor een kind rondom de inzet van een invalskracht. Hierbij moet wel rekening worden gehouden met dat het vaste gezicht dat uitvalt door ziekte, vakantie of verlof, niet langer dan 4 aaneengesloten weken afwezig mag zijn en er op dat moment geen ander vast gezicht beschikbaar is om ter vervanging ingezet kan worden.

De diensten die bij kindercentrum de Ark gedraaid worden zijn heel variërend. De tijden zijn: 6.30-13.00/6.30-16.30/7.00-16.30/7.00-17.00/7.30-17.00/7.30-17.30/8.00-17.00/8.00-17.30/8.00-18.00/8.30-18.00/8.45-18.00. Bij het maken van het rooster wordt rekening gehouden met het kind-pedagogisch professionalratio. De pauzetijden variëren tussen de 12.30-14.00 uur, omdat dan de meeste kinderen op bed liggen en het qua rust op de groep het beste uitkomt, om op dat moment af te wijken van het kind-pedagogisch professionalratio. Daarbij wordt altijd wel gekeken of het op dat moment haalbaar is om pauze te nemen en mocht dit niet het geval zijn, dan zal de eerste iets later met pauze gaan. Tijdens de pauzetijden wordt er aandacht besteed aan de kinderen door bij ze te zitten/door mee te doen met het spel wat te spelen/door eventueel één op één aandacht te geven waar mogelijk. De PM'ers zorgen er altijd voor dat het grootste werk is gedaan, waardoor tijdens de pauzes voornamelijk de aandacht naar de kinderen die wakker zijn, kan gaan. Voor 9.30 uur en na 16.30 uur mag de afwijking van de pedagogisch professional/kindratio niet langer duren dan anderhalfuur aaneengesloten. Tijdens de pauzes is ten minste de helft van de pedagogisch professional aanwezig.

8.2 Dagritme en groepssamenstelling

Dagritme en de groepssamenstelling zijn belangrijke pedagogische middelen om het gedrag van kinderen te beïnvloeden. Ze scheppen de voorwaarden voor een evenwichtig programma waarin tegemoet wordt gekomen aan de diverse behoeften van de kinderen.

8.2.1 Dagritme

Bij de dagopvang bestaat het dagritme uit een afwisseling van speel- leeractiviteiten en verzorg - activiteiten, zoals: eten, drinken, verschonen, handen wassen. Spontaan spel wordt afgewisseld met activiteiten.

Baby's: Bij baby's is intensief overleg met ouders noodzakelijk. Op de opvang wordt zoveel mogelijk aangesloten met het ritme van thuis, zodat de overgang voor de baby iets minder groot wordt. De pedagogisch professionals moeten een verbinding maken tussen wat de baby thuis gewend is en wat de mogelijkheden van de groep zijn.
Dreumesen: Vanaf ongeveer twee jaar zijn de meeste kinderen in staat om zich aan te passen aan het dagritme van de groep. Er wordt wel van de pedagogisch professional verlangd dat zij soepel omgaan met het dagritme. Dit houdt in dat ze kinderen de kans geven te 'ontsnappen' aan het dagritme.
Peuters: De meeste peuters hebben niet veel individuele verzorging meer nodig, de meeste verzorgingsmomenten vinden samen met de groep plaats. De meeste peuters zoeken zelf contact met de pedagogisch professionals, maar zij zorgen ervoor dat ze elke dag contact hebben met de kinderen en ook met de stille en rustige kindjes.

$ 8.2.2 Voeding
Ons streven is om gezonde voeding aan te bieden aan de kinderen. Dit betekent dat er gedurende de dag één fruitmoment plaatsvindt, namelijk 's ochtends rond 9.15 bij de babygroepen en om 9.45 bij de peutergroepen. 's Middags tussen 14.30 en 15.00 uur krijgen de kinderen fruit/groente. Tijdens het fruitmoment 's ochtends krijgen de kinderen thee te drinken en na het fruit krijgen zij peperkoek. Tijdens het fruit/groentemoment 's middags drinken de kinderen thee of water en krijgen zij een biscuitje/soepstengel of rijstewafel. Tussen de middag tijdens de lunch krijgen de kinderen boterhammen. Op de eerste boterham kunnen de kinderen kiezen uit: smeerkaas 20+, kaas, vegan paté, groentespread, twee verschillende soorten vleeswaren (kalkoen of kip) en hummus. Op de tweede boterham kunnen de kinderen kiezen uit divers zoet broodbeleg zoals: jam, appelstroop, honing en pindakaas. Aan het einde van de dag, rond 16.30 vindt er nog een eetmoment plaats voor de kinderen die zelf groente van thuis mee hebben genomen. De overige kinderen kunnen eventueel een stukje soepstengel krijgen.

Bij kindercentrum de Ark kunnen kinderen ontbijten tot 7.30 uur. Na 7.30 is het niet meer mogelijk om te ontbijten. Kinderen kunnen ook aan het einde van de dag een eigen maaltijd eten. Dit dienen ouders wel zelf mee te nemen. Dit zal plaatsvinden rond 16.30 uur.

8.2.3 Groepssamenstelling
Continuïteit in de relatie tussen de pedagogisch professional en kinderen:
De relatie tussen pedagogisch professional en de kinderen wordt sterk bepaald door continuïteit. Wij werken daarom ook met stabiele vaste groepen, met vaste pedagogisch professionals per groep. Er is minimaal één vertrouwde pedagogisch professional aanwezig.

Continuïteit van kinderen in de groep is ook belangrijk. Vertrouwde relaties tussen kinderen kosten tijd om op te bouwen. Kinderen komen dagelijks zoveel mogelijk dezelfde kinderen tegen. Voor de pedagogisch professionals is het ook makkelijker om met een stabiele groep te werken. In een stabiele groep ontstaat vaste patronen (kinderen die veel samen spelen, weinig samen spelen, jongensgroepen, meisjesgroepen) tussen kinderen en de pedagogisch professional zien en herkennen deze. Hierdoor hebben ze goed zicht op wat er tussen de kinderen gebeurt. En dit geeft handvatten om de relaties tussen de kinderen positief te reguleren en te steunen.

8.3 Samenvoegen van groepen
Wij streven naar continuïteit van de pedagogisch professionals op de groepen. Iedere stamgroep heeft vaste pedagogisch professionals die gedurende de week staan ingepland op hun eigen groep. Tijdens de vakantieperiode bestaat de mogelijkheid dat de pedagogisch professional op een andere groep

staat ingepland. Een andere mogelijkheid is dat de groepen worden samengevoegd wanneer er weinig kinderen op de groep zijn. De reden is dat het voor het kind nu eenmaal leuker is om een dagprogramma in een grotere groep te doorlopen. Bij het plannen van de activiteiten wordt er zoveel mogelijk rekening gehouden met de samenstelling van de leeftijden en het ontwikkelingsniveau van de kinderen.

Het kan ook een praktisch oogmerk hebben om groepen samen te stellen, omdat bij het openen en sluiten en tussen de middag de pedagogisch professionals niet voltallig aanwezig zijn.
Het bij elkaar brengen van de kinderen maakt het dan mogelijk om ook op deze momenten verantwoorde kinderopvang te bieden. Tevens worden de sociale en de persoonlijke competenties gestimuleerd wanneer de groepen incidenteel worden samengevoegd, omdat het voldoende zelfvertrouwen ontwikkelt om zich ook buiten de eigen groep veilig te voelen.

Op dit moment sluiten de peutergroepen buiten of bij de pinguïns de dag af. Voor deze groep is specifiek gekozen, omdat zij een eigen keukenblok en sanitair hebben grenzend aan de groep.

Op dit moment sluiten de babygroepen buiten of apart af. Dit komt omdat er momenteel op beide babygroepen een PM'er werkzaam is tot 18.00 uur. Mocht dit niet het geval zijn, dan zal er bij de rupsjes worden samengevoegd.

Het samenvoegen van groepen kan plaatsvinden binnen de dagopvang, maar dit kan ook plaatsvinden met de BSO. De ouders dienen hiervoor schriftelijk en voorafgaand aan de opvang toestemming te geven.

Bij het samenvoegen van de dagopvang met de BSO kijken we zorgvuldig naar leeftijd en karakter van de BSO kinderen om te zien of dit een harmonieuze samengestelde groep zal vormen. Het gaat hierbij om enkele kinderen van de BSO, die meestal nog niet zo lang geleden op de dagopvang zaten en zich hierbij nog goed thuis voelen.
Het is voor hen een vertrouwde omgeving. Omdat het ene kind het andere niet is willen we geen leeftijdsbeperkingen invoeren, maar de te vormen groepen individueel beoordelen op hoe de kinderen zullen samengaan. Wij willen de rust en harmonie op de groep stimuleren.
Verder komen deze samengestelde groepen dicht bij de thuissituatie waar kinderen van verschillende leeftijden en ontwikkeling ook goed samen gaan.

Bij onverwachte extra dagdelen is de kans groter dat kinderen op een andere groep worden geplaatst. Ouders dienen hier schriftelijk hun goedkeuring aan te geven.

Vanwege het geringe leeftijdsverschil van de kinderen van de pinguïns en giraffen en de kinderen van de BSO die met hen worden samengevoegd, plus het gegeven dat de meeste van deze jonge BSO kinderen kort geleden nog deel uitmaakten van de pinguïns of giraffen zijn wij van mening dat de kinderen in deze setting voldoende ruimte en rust krijgen en uitgedaagd blijven in hun spel.
Overigens willen wij de jonge kinderen van de BSO na een lange dag op school even de tijd geven om te ontspannen en zichzelf te zijn zonder hen meteen 'pedagogisch verantwoord' bezig te willen houden.

8.4 Verlaten van de stamgroep

Kinderen maken structureel gebruik van een vaste ruimte, de zogenaamde stamgroep. Sommige activiteiten die we gaan ondernemen, kunnen niet plaatsvinden op de stamgroep. Wanneer we de stamgroep gaan verlaten (met uitzondering van buiten spelen op ons eigen terrein), worden de begeleidingsmogelijkheden bekeken. Afhankelijk van het aantal kinderen en de aard van de activiteit kan de activiteit door één pedagogisch professional uitgevoerd worden, al dan niet met ondersteuning

van een collega. Gaan we echt weg van de locatie, dan geldt bij de baby's (Rupsjes en Vlinders) eén pedagogisch professional op drie/vier kinderen. (afhankelijk van hoeveel nuljarigen). Regelmatig gaat er één pedagogisch professional wandelen met de wandelwagen waarin vier kinderen passen, naar het park toe om te spelen. Bij de peutergroepen (Giraffen en Pinguïns) mag één pedagogisch professional acht kinderen alleen meenemen. Dit kan zijn in de bakfiets of in de bolderkar.

8.5 Spel

Jonge kinderen gebruiken veel verschillende materialen bij spel. Bij de keuze van materialen wordt gelet op:

- Veiligheid

  Het materiaal is bestand tegen veelvuldig gebruik. Solide materialen worden alleen gebruikt onder controle van pedagogisch professionals. Er wordt rekening gehouden met wat geschikt en veilig is voor een kind voor de verschillende leeftijdsgroepen
- Het versterken van het zelfvertrouwen en het gevoel van eigenwaarde

  Dit gebeurt wanneer kinderen zelf met het materiaal aan de slag kunnen, kinderen moeten zelf kunnen experimenteren
- 'Open' materialen

  Speelgoed waarmee kinderen iets kunnen maken en op meerdere manieren gebruikt kan worden
- Afwisseling van materiaal

  Dit geeft nieuwe impulsen en houdt het spel interessant voor kinderen.
- Geschikt voor samenspel en alleen
- Spelmateriaal sluit aan bij de activiteitenhoeken en behoeftes en spelniveaus van kinderen
- Gebruik van materialen die aansluiten bij actuele thema's
- Materialen die aansluiten bij een rijke speel- leeromgeving, waarmee kinderen o.a. de wereld kunnen naspelen:
  - Natuurlijke materialen (hout, dennenappels)
  - Constructieve materiaal, bouwmaterialen
  - Speelgoed bij prentenboeken
  - Speelgoed, poppen

8.6 Buiten

Buiten spelen nodigt uit tot samenwerkingen met anderen, wanneer een probleem te groot is voor een kind. Kinderen en pedagogisch professionals leren buiten hele andere kanten van elkaar kennen. Zelfs voor baby's is buiten een verruimde ervaring; het voelen van de wind, het geritsel van de blaadjes en het kruipen door het gras. Ons streven is elke dag minimaal een kwartier naar buiten, zowel 's ochtends als 's middags. In de praktijk spelen kinderen langer buiten. Buiten spelen brengt andere risico's met zich mee. Kinderen vallen eerder (en harder) bij het rennen. Buiten spelen vinden wij een belangrijke leerervaring. De risico's die buiten spelen met zich meebrengt zijn aanvaardbaar en zelfs gewenst. Het maakt kinderen zelfstandig en het vergroot hun zelf oplossend vermogen.

De baby's hebben hun eigen baby buitenruimte, waarbij ze alle ruimte en rust krijgen om te kunnen ontdekken. De peuters spelen op het grote plein en kunnen zich daar helemaal uitleven in het zand, door de kruiptunnels of van de glijbaan.

Hoofdstuk 9 Stagiaires en vrijwilligers

Kindercentrum de Ark heeft momenteel wel een aantal stagiaires, maar geen vrijwilligers.

9.1 De taken van stagiaires/vrijwilligers en de wijze van begeleiding

Naast het team van gediplomeerde pedagogisch professionals heeft kindercentrum de Ark ook stagiaires op de groep. Deze stagiaires maken deel uit van het team en worden begeleid door gediplomeerde medewerkers; de stagebegeleiders. Kindercentrum de Ark profileert zich als een professioneel en deskundig leerbedrijf voor leerlingen, die de opleiding tot pedagogisch professional volgen en tegelijkertijd als potentieel werkgever. En tevens blijft kindercentrum de Ark op de hoogte van de ontwikkelingen binnen het vakgebied en het hierop afgestemde scholingsbeleid en kan zij haar eigen beleid eventueel bijstellen.
Een stagiaire is een lerende en eventueel toekomstig werknemer waarin geïnvesteerd moet worden. Het verlenen van een stageplaats is investeren op de lange termijn. Kindercentrum de Ark laat zien dat het vaak van een pedagogisch professional een leuk en interessant beroep is.
Iedere stagiaire komt eerst langs voor een kennismakingsgesprek. We willen er namelijk zeker van zijn dat de stagiaire in ons team past. Voor aanvang van stage wordt een stageovereenkomst gesloten en iedere stagiaire dient voor aanvang van de stage een actuele Verklaring Omtrent Gedrag (VOG) aan te kunnen tonen. Stagiaires worden ingezet als een aanvulling op de pedagogisch professionals, en worden dus niet al vervanging ingezet. Over het algemeen eindigt de stage na de periode zoals in de stageovereenkomst is afgesproken. Een stage zal verlengd worden als de doelen niet zijn bereikt.

Kindercentrum de Ark werkt voornamelijk met de volgende stagiaires:
Wij werken met stagiaires pedagogisch professional niveau 3 en/of 4 en stagiaires van hbo-pedagogiek of pedagogisch management kinderopvang.

In het verleden heeft kindercentrum de Ark ook met de gemeente samen gewerkt. Vanuit de gemeente komen stagiaires om de Nederlandse taal te leren, maar ook om werkervaring op te doen binnen de Nederlandse arbeidsmarkt. Deze stagiaires worden niet opgeleid als PM'er, maar kunnen wel boekjes voorlezen, met de kinderen spelen en huishoudelijke taken uitvoeren.
In 2026 zal kindercentrum de Ark ook samenwerken met het Hooghuis West. Deze snuffelstagiaires worden ook niet opgeleid als PM'er, maar kunnen wel boekjes lezen, met de kinderen spelen en huishoudelijke taken uitvoeren

9.2 Afspraken met betrekking tot omgang, verantwoordelijkheden en betrokkenheid

-Omgang: De stagiaire heeft een professionele omgang met collega's waar ze assisteert. In de eerste weken stelt de stagiaire zich persoonlijk voor aan ouders en collega's. Tevens hangt hij/zij bij de deur van de groep een foto met tekst waarin hij/zij zichzelf voorstelt
-Beroepsgeheim: Als de stagiaire voor schoolopdrachten gebruik wil maken van foto's of namen van kinderen, dient de stagiaire hiervoor, toestemming aan de ouders te vragen. Er mag in schoolopdrachten vrij met fictieve namen worden gewerkt.
-Verantwoordelijkheid: Om ook echt iets te kunnen leren, krijgt de stagiaire de nodige verantwoordelijkheden, afhankelijk van hun opleidingsniveau met daarbij de ruimte voor het stellen van vragen en het uitvoeren van taken.
-Betrokkenheid: De stagiaire wordt betrokken bij het team. De stagiaire is in principe niet aanwezig tijdens het teamoverleg, tenzij dit vanuit de opleiding voor het maken van een opdracht nodig is. Wel wordt de stagiaire door de stagebegeleider op de hoogte gehouden van relevante informatie besproken tijdens teamoverleggen. De stagebegeleider houdt bij het overdragen van deze informatie rekening met de wet op de privacy.
-Oudercontacten: De schriftelijke overdracht, observaties en het voeren van oudergesprekken worden niet door de stagiaire gedaan. Wanneer dit voor een opdracht vanuit de opleiding wordt vereist, zullen deze werkzaamheden i.o.m. en onder toezicht en begeleiding van de stagebegeleider worden uitgevoerd. Voorafgaand wordt er toestemming aan de desbetreffende ouders gevraagd.

Telefonische contacten mogen alleen door de stagiaire worden gevoerd indien er vooraf toestemming is gegeven door de stagebegeleider
-Uitstapjes met kinderen: Tijdens uitstapjes met kinderen wordt de stagiaire als boventallig ingezet.

9.3 Verwachtingen en taken van een stagiaire

-Wij hanteren een proeftijd van 1 maand, mocht blijken dat een stagiaire niet goed functioneert of niet aansluit bij kindercentrum de Ark, dan zullen wij binnen deze maand de overeenkomst beëindigen.
-In de eerste zes weken neemt de stagiaire alle beleidsstukken en informatie van de opvang door. Daarnaast zal zij op de groep kennis maken met de kinderen.

-Een stagiaire zal gedurende de stage op dezelfde dagen/tijden stagelopen.
-De stagiaire draait mee in het dagelijks ritme van het kinderdagverblijf en voert voldoende werkzaamheden uit. Dit moet uiteraard aansluiten bij het opleidingsniveau.
-De stagiaire heeft nog geen verantwoordelijkheden voor de kinderen, uiteraard wel over haar eigen leerproces.
-De stagiaire mag nooit alleen op de groep staan. Niet alleen openen en sluiten. Geen telefoon aannemen en geen medicijnen toedienen of temperaturen. De stagiaire staat altijd onder toeziend oog van een pedagogisch professional.
-Er wordt van de stagiaire verwacht dat deze veilig, hygiënisch en ergonomisch werkt

Wat ga je verder doen tijdens je stage als pedagogisch professional?

Afhankelijk van de fase van de opleiding waarin je zit, ga je het volgende doen als stagiair(e):

- De dagelijks verzorging van kinderen
- Het begeleiden van kinderen, zowel in groepsverband als individueel bij diverse activiteiten
- Het bedenken en ontwikkelen van activiteiten voor en met de kinderen
- Een vertrouwde omgeving creëren, waarin kinderen zich veilig voelen
- Het stimuleren van kinderen om zich verder te ontwikkelen
- De ontwikkeling van kinderen bijhouden
- Het goed onderhouden van de contacten met ouders/verzorgers
- Eventueel ouderavonden verzorgen en/of helpen bij het organiseren van ouderavonden
- Eventueel deelnemen aan werkoverleggen/groepsoverleggen en/of deze zelf organiseren
- Ervoor zorgen dat de groepsruimte altijd netjes op orde is
- Op een BSO: contact onderhouden met de scholen waarmee we samenwerken

Voor meer informatie zie stageprotocol.